

Hornozemplínska knižnica vo Vranov nad Topľou
M. R. Štefánika 875/200, 093 03 Vranov nad Topľou

Vyhodnotenie činnosti a hospodárenia ROK 2024

OBSAH

1. Identifikačné údaje organizácie	2
2. Zhrnutie.....	3
3. Vyhodnotenie odbornej činnosti k 31. 12. 2024	4
3.1. Ťažiskové úlohy, plnenie hlavných úloh, knižnično-informačné služby, posledná revízia knižničného fondu, bibliografická činnosť, edičná činnosť, metodická a poradenská činnosť, klubová činnosť, komunitná činnosť, spolková činnosť.....	4
3.3. Online činnosť	29
názov, stručný popis.....	29
4. Projektová činnosť a granty.....	29
5. Marketing a propagácia.....	31
6. Organizačná štruktúra - plánované zmeny	32
8. Nájomy	33
8.1. Prenajaté priestory:.....	33
8.2. Ostatné nájomné zmluvy - žiadne	33
9. Iné	34
Ekonomické ukazovatele k 31. 12. 2024	34

1. Identifikačné údaje organizácie

Názov organizácie:	Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
IČO:	37781146
Dátum vzniku (historicky):	01.04.1922
Dátum zriadenia (VÚC):	01.04.2002
Právna forma:	Príspevková organizácia s právnou subjektivitou
Adresa:	M. R. Štefánika 845/200, Vranov n. T., 093 01
Telefón:	0574464494, 0574464468
E-mail:	riaditel@kniznicavranov.sk , kniznica@kniznicavranov.sk
Webové sídlo:	www.kniznicavranov.sk
Sociálne siete:	<u>Instagram:</u> https://www.instagram.com/vranovkniznica/ <u>Facebook:</u> https://sk-sk.facebook.com/HKVranov/
Štatutár:	Mgr. Danka Molčanová, riaditeľka

Kultúrna inštitúcia Hornozemplínska knižnica vo Vranove n. T. je príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, prepojená na VÚC Prešovského samosprávneho kraja, a plní poslanie, ktoré má určené zriaďovacou listinou.

Je univerzálnou verejnou knižnicou s regionálnou pôsobnosťou a zároveň plní aj funkciu mestskej knižnice pre mesto Vranov nad Topľou.

Jej hlavným poslaním je uspokojovať kultúrne a vzdelávacie záujmy verejnosti, a tým podporovať celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj obyvateľov regiónu.

Jej úlohou je poskytovať kvalitné knižnično-informačné (k-i) a bibliografické služby vrátane poskytovania miestnych a regionálnych informácií a organizovať kultúrno-vzdelávacie podujatia pre obyvateľov celého regiónu.

Dlhodobu patrí medzi najlepšie verejné regionálne knižnice na Slovensku. Pružne reaguje na novodobé technologické vymoženosti a tak poskytuje svojim čitateľom moderné k-i služby.

Cieľom činnosti knižnice bolo naďalej ponúkať široké spektrum dobrých a kvalitných kníh a organizovať hodnotné kultúrne a vzdelávacie podujatia pre širokú verejnosť regiónu Vranov n. Topľou. Každoročne pripraví okolo 500 podujatí a aktivít na podporu čítania, rozvoj čitateľskej gramotnosti a na pestovanie vzťahu ku knihe a jej čítaniu pre všetky vekové kategórie. Na akvizíciu fondu knižnice sme získali finančné zdroje z dotácii, grantov a vlastných zdrojov. (FPU, Fond na podporu národnostných menšín, zriaďovateľ, vlastné zdroje, dary).

Hrdí sa tiež celoslovenským titulom Knižnica roka 2018 ktorý získala ako prvá na Slovensku. V rámci dobrovoľníctva jej bol udelený titul Srdce na dlani 2023, knižnica tiež získala ocenenie Zlatá firma 2023.

Knižnica sídli v prenajatých priestoroch na druhom poschodí Domu kultúry, služby poskytuje na troch oddeleniach: oddelenie pre dospelých čitateľov, oddelenie pre deti a mládež a oddelenie špeciálnych služieb.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu na Sídlišku 1.mája 74 vo Vranove nad Topľou, ktorá je v rekonštrukcii. Bude využívaná v prevažnej miere ako knižnica na poskytovanie knižničných služieb. V nových priestoroch modernej budovy v časovom horizonte 09/2023-11/2025, nadobudne knižnica 1 400 m² výpožičnej plochy. Stavba nesie názov: „**Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou.**“

Bude tam väčší priestor pre uloženie knižničného fondu, študovne, oddychové zóny, archív, aktívny priestor na podujatia, skladové priestory, na oddelení literatúry aj zóny na skupinové, komunitné stretnutia, detské kútiky, obývačka pre mládež, miestnosti pre zrakovo znevýhodnených a imobilných návštevníkov, makerspace priestor pre 3D tlač a kreatívne zariadenia i zóny ticha na čítanie a štúdium i literárna kaviareň.

Vranov nad Topľou tak dostane novú modernú knižnicu – ako centrum literatúry, kultúry, vzdelávania, poznania a nových zážitkov.

Z nórskeho projektu je vytvorené Multifunkčné centrum pre rómske a nerómske deti a mladých ľudí za účelom prepojenia kultúr. Je vybavené modernou audiovizuálnou a výpočtovou technikou.

Trendom budúcnosti je, aby sa knižnica stala tretím miestom t. j., aby bola knižnica po rodine a práci, či škole, tretím miestom, ktoré obyvatelia regiónu chcú navštíviť a prežívať voľný čas. Bude to knižnica, kde sa budú stretávať matky s deťmi, ale aj celé rodiny a tak v kultúrnom prostredí budú vyrastať nové generácie Vranovčanov.

2. Zhrnutie

(Všeobecné zhodnotenie, najvýznamnejšie úspechy)

Záver roka 2024 je úspešne za nami. Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou sa už tradične môže prezentovať dobrými štatistickými výsledkami. Dará sa jej dosahovať dobré výsledky a veľmi pružne reaguje na nové trendy. V súčasnosti je modernou a dynamicky sa rozvíjajúcou regionálnou verejnou knižnicou. V rámci vzdelávania obyvateľov regiónu knižnica ponúkala nielen tradičné knihy a periodiká, ale aj e-knihy a audioknihy ako svoju tohtoročnú novinku. Ďalej sprístupňovala počítačové a internetové zdroje, robila kurzy a workshopy, pripravovala kultúrne, výchovné a vzdelávacie podujatia a mnoho ďalších aktivít, ktoré prispeli k celkovému vzdelávaniu a rozvoju celej čitateľskej komunity. Existencia a prítomnosť takýchto aktivít knižnice mala veľký vplyv na kvalitu života obyvateľov regiónu.

V sledovanom období sa v knižnici zaregistrovalo 4 529 čitateľov, knižnicu navštívilo 64 220 návštevníkov a pre svojich čitateľov získala 3 605 titulov nových kníh. Stav knižničného fondu k 31.12.2024 bol 80 453 knižničných dokumentov. Dosiahla 103 630 výpožičiek kníh a periodík a 217 výpožičiek e-kníh a 27 audio kníh. Realizovala 504 podujatí pre obyvateľov celého regiónu.

Plnením týchto strategických úloh mala stále na zreteli dlhodobý cieľ, a tým bola stabilizácia existujúcej čitateľskej komunity a vytváranie priestoru pre obsahovo bohaté a pestré podujatia na podporu čítania pre všetkých používateľov knižnice.

K významným úspechom knižnice patrilo aj národné oceňovanie v oblasti dobrovoľníctva, ktoré sa konalo v marci 2024 v Primaciálnom paláci v Bratislave pod záštitou prezidentky SR. Nezávislé krajské hodnotiace komisie posunuli 52 najsilnejších príbehov dobra na národné ocenenie. Spolu so 17 priamymi nomináciami ich bolo spolu 69. Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou získala ocenenie **Podpora dobrovoľníctva v Prešovskom kraji za**

rok 2023, v kategórii: *Spoločensky zodpovedné organizácie, ktoré robia dobrovoľníctvo v pracovnej dobe*. Vranovská knižnica aktívne pôsobí na poli dobrovoľníctva už dlhú dobu. Prostredníctvom dobrovoľníkov zapája tínedžerov aj dospelých, do práce s knihami a tak spolu buduje vzťah ku knihe a k čítaniu. Spolupráca s dobrovoľníkmi je systematická a realizuje ju cez konkrétne programy. Na národnom oceňovaní bol knižnici udelený d'akovný list, ktorý prevzala riaditeľka knižnice Mgr. Danka Molčanová.

Naša vranovská knižnica nestojí bokom, ale aktívne pôsobí na poli dobrovoľníctva. Do tejto komunity sú zapojené kolektívy i jednotlivci bez rozdielu veku. Prostredníctvom dobrovoľníkov zapájame verejnosť do práce s knihami a tak spolu budujeme vzťah ku knihe a k čítaniu.

V rámci schváleného projektu Multifunkčné centrum 4.0 HK zrealizovala Záverečnú konferenciu k projektu. Host'om sa prihovorila správkyňa programu, aj zástupkyňa Nórskeho veľvyslanectva vo Viedni. Po privítaní hostí riaditeľkou Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou Mgr. Dankou Molčanovou a krátkom predstavení projektu dostala slovo správkyňa programu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR Ing. Jana Dacková, ktorá privítala pozvaných hostí a poďakovala sa všetkým ľuďom, ktorí stáli pri zrode a realizácii projektu Multifunkčné centrum 4.0. Pozvanie na konferenciu prijala aj zástupkyňa Nórskeho kráľovského veľvyslanectva vo Viedni a grantová poradkyňa Hana Tásler Goldschmidtová a priblížila nám dôležitosť grantov, prijatí detí a mládeže v dnešnom svete a začlenení sa do spoločnosti. Po záverečnom slove Mgr. Jána Šimka, PhD. predsedu Spolku slovenských knihovníkov a knižníc sme sa utvrdili v tom, že knižnice poskytujú služby pre všetky vekové kategórie bez ohľadu na pohlavie či národnosť.

Hornozemplínska knižnica získala titul Zlatá firma 2023. Ocenenie je zamerané na propagáciu najlepšie hodnotených firiem. Je to ocenenie pre podniky na základe skutočných existujúcich výsledkov na portáloch, obsahujúcich spoľahlivé a dôveryhodné názory - napr. Facebook, Google Maps, TripAdvisor a podobne. Porotcovia vyberali najlepšie hodnotené spoločnosti podľa ich sídla a predmetu činnosti. Záleží nám na spokojnosti našich čitateľov a všetkých návštevníkov knižnice. Usilujeme sa o to, aby každý návštevník knižnice odchádzal domov nielen s jedinečnou knihou v ruke, ale aj s dobrým pocitom – pocitom bezpečia, pomoci, úsilia a radosti, jednoducho ako doma.

3. Vyhodnotenie odbornej činnosti k 31. 12. 2024

3.1. Ťažiskové úlohy, plnenie hlavných úloh, knižnično-informačné služby, posledná revízia knižničného fondu, bibliografická činnosť, edičná činnosť, metodická a poradenská činnosť, klubová činnosť, komunitná činnosť, spolková činnosť...

Ťažiskové úlohy a ich plnenie

Vychádzali sme z Plánu činnosti knižnice na rok 2024.

Stanovené ťažiskové úlohy (štvrt'ročne) sme postupne začali plniť:

- Prioritnou ťažiskovou úlohou bola prebiehajúca výstavba/rekonštrukcia novej budovy pre knižnicu. „Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou“, ktorá napreduje.
- Zabezpečovali sme plnenie základných knižničných ukazovateľov v činnosti, a to získavaním a stabilizáciou čitateľskej komunity pri poskytovaní kvalitných k-i služieb a pri získavaní financií pre akvizíciu knižnice.
- Realizovali sme aktivity z podporeného projektu z nórskeho fondu pod názvom Multifunkčné centrum 4.0, ktorý bol ukončený v novembri 2024 schválením záverečnej správy. Pokračovanie tohto projektu je 5 rokov v rámci udržateľnosti.
- Realizovali sme aktivity aj z ďalších podporených projektov z Fondu na podporu umenia (FPU) a Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (FPNMK).
- Pokračovali sme v rozvinutej klubovej činnosti knižnice a dobrovoľníckej činnosti.

- Pripravovali a realizovali sme samostatné kultúrno-vzdelávacie podujatia pre školy na podporu čítania.
- Konceptne sme pracovali aj na aktivitách podporujúcich rodiny, so zameraním na detskú a tínedžerskú čitateľskú gramotnosť.
- Budovali sme tak knižnicu, ktorá pomáha rodine, komunite i jednotlivcom, knižnicu tzv. rodinného či komunitného typu.
- Pokračovali sme v nachádzaní nových foriem práce s návštevníkmi knižnice v Makerspace priestore s 3D tlačou, s gravírovacími perami, s tzv. handmade prácou s laserovou gravírovačkou, s vypaľovacím strojom a strojom na sublimačnú tlač. V tejto činnosti sme nadviazali spoluprácu s CVTI v Bratislave.

Prebiehajúcimi projektami, podujatiami a programami ako Vranovské knihodni, Šaliansky Maľko, Národný týždeň manželstva, Týždeň mozgu, Týždeň slovenských knižníc, Slávnostné zápisy prvákov, Noc s Andersenom, Maratón čítania, Teens day - pre mládež, Klub spoločenských hier, Deň ľudovej rozprávky, Letné štvrtky v knižnici, Tréningy pamäti pre seniorov, Fablab, Piatky pre matky s Klubom rodičov knižnica svoju činnosť prezentovala a propagovala.

Stále viac sa potvrdzuje, že knižnica zohráva kľúčovú úlohu pri vzdelávaní a poskytovaní prístupu k informáciám a ich zdrojom. Je miestom, kde sa ľudia chcú stretávať, učiť sa nové veci, objavovať záujmy a rozvíjať svoje schopnosti. Knižničné aktivity a podujatia tak prispievajú k rozvoju mysle, ducha a komunity ako celku, a sú dôležitou súčasťou pri podpore kultúrneho života v regióne Vranov nad Topľou.

Knižnično-informačné služby

Knižnično-informačné služby sa registrovaným čitateľom poskytovali prezenčne, pri osobnej návšteve knižnice, ale aj online. Boli to výpožičné služby kníh a periodík, ako prvoradé služby knižnice. Vybavovali sa aj požiadavky čitateľov online, cez referenčné služby - emaily a telefonicky. Ponúkali sa výpožičky e-kníh a novinkou v marci - mesiaci kníh boli aj výpožičky audiokníh. Cieľom bolo získavanie novej a stabilizácia existujúcej čitateľskej komunity, pri poskytovaní kvality v k-i službách.

Knižnica sa zamerala aj na informačné vzdelávanie čitateľov prostredníctvom online katalógu knižnice, ktoré spočívalo v pomoci pri samostatnej orientácii pri vyhľadávaní dokumentov. Pripravovali sa pravidelné bibliograficko-informatické prípravy pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl. Pracovníci knižnice sa zúčastňovali aj odborných školení, webinárov a vzdelávaní v oblasti komunikácie, práce s používateľom a pri realizovaní podujatí.

Top podujatia za rok 2024

Multifunkčné centrum 4.0 – RomLIT – rómsky literárny festival, Rómsky rodostrom, Krotitelia displejov, Knihy sú skvelé – pozitívne rómske vzory, Oslava rómskej kultúry, Záverečná konferencia – apríl 2024, v rámci štyroch aktivít projektu uskutočnených **200 podujatí a 8 192 návštevníkov. Začína udržateľnosť projektu 5 rokov.**

Piatky pre matky s Klubom rodičov – stretnutia určené pre rodičov, ktorí sú na materskej dovolenke.

Poézia – dotyk – prít'azlivosť – Klub milovníkov poézie.

Fablab – workshopy pre 3D kreatívne aktivity.

Aby pamäť nestarla – celoslovenská odborná konferencia s medzinárodnou účasťou.

Mozgový jogging a tréningy pamäti – jarný a jesenný kurz

MRKni III. (mám rád knihy) – Letný čitateľský tábor pre deti a mládež – 5 ročník.

Čítačka s písáčkou – podujatia na podporu čítania pre deti a mládež (eko aktivity).

Erasmus+ - vzdelávanie dospelých používateľov a knihovníkov. Prijímajúca organizácia prijala zahraničnú mobilitu, 2 knihovníčky z Městské knihovny Lysá nad Labem, ČESKO.

Ateliér duše pre seniorov – prednes poézie a prózy.

Knižné medové dni – včelie workshopy so včelármi, ilustrátorské workshopy, literárne workshopy s autormi detských kníh zameraných na včeliu tematiku.

Teens day – deň pre mládež – Podujatie realizujeme pri príležitosti osláv Dňa študentstva.

Cieľom podujatia je osloviť mladých ľudí, ktorých chceme inšpirovať, naučiť, podporiť čítanie a predstaviť im osobnosti z rôznych oblastí spoločenského života ako pozitívne vzory.

Vranovské knihodni 2024 – Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu.

Čarovné Vianoce - zázračný čas Vianoc v knižnici s adventnou atmosférou v kruhu spisovateľov, ilustrátorov, vianočné tradície.

KALENDARIUM

- 29. ročník okresného kola súťaže v prednese slovenských povestí Šaliansky Matko J. C. Hronského, ktoré sa uskutočnilo v spolupráci s Multifunkčným centrom 4.0 a Oblastným pracoviskom Matice slovenskej vo Vranove nad Topľou. Do okresného kola, ktorému predchádzali školské kolá, sa zapojilo 32 súťažiacich z 12. škôl vranovského okresu.
- Národný týždeň manželstva v knižnici sa niesol v téme Vitamíny pre vzťah. Pestrá škála podujatí v podaní lektorov: manželia Anna a Janko Holčkovci, o. Peter Labanič, manželia Vierka a Lukáš Urigovci, Anna Kaščáková, o. Peter Milenky, manželia Lea a Filip Demekovci, prinieslo do knižnice nových čitateľov a vysoký počet účastníkov na podujatiach.
- Pravidelné jarné a jesenné stretnutia tréningov pamäti odštartované každý utorok s certifikovanou trénerkou pamäti II. stupňa Mariannou Majzlíkovou.
- Týždeň slovenských knižnic 2024 pod spoločným mottom KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH – #Knižnica so zaujímavými spisovateľmi a lektormi: #dusevnezdravie - Na duševnom zdraví záleží s Klubom Nezábudka, Veľryba Gréta - Ako chrániť oceány pred znečistením s Andreou Gregušovou, Odkaz štúrovskej generácie s Mariánom Gešperom, Tréning pamäti trochu inak - tablety s Janou Bajerovou a Gabrielou Vocáskovou (ČR), slávnostné pasovanie 320 prvákov vranovských škôl za čitateľov knižnice s Divadlom Kaukliar, Rocková poézia na cestách 2024 s Martinom Sarvašom, Ako ďalej v obecnej knižnici s Dankou Molčanovou, Beátou Ocilkovou a Mariannou Majzlíkovou.
- Prijímajúca organizácia prijala zahraničnú mobilitu, 2 knihovníčky z Městské knihovny Lysá nad Labem, ČESKO.
- Kráľovnou detských čitateľov 2023 sa stala Simona Rusnačková.
- V spolupráci s portálom www.palmknihy.cz pripravila knižnica svojim registrovaným čitateľom novú službu – požičiavanie audiokníh.
- Noc s Andersenom 2024 v čarovnom štýle: divadelný workshop s Divadlom Babadlom, čarovný workshop Kúzla v literatúre s Kúzelnou fyzikou a ilustrátorský workshop Čarovné ilustrácie v pohybe s Luciou Chocholáčkovou.
- Knižnica získala ocenenie Podpora dobrovoľníctva v Prešovskom kraji za rok 2023 v kategórii Spoločensky zodpovedné organizácie, ktoré robia dobrovoľníctvo v pracovnej dobe. Tým bola knižnica nominovaná aj na národné oceňovanie Srdce na dlani 2023 v Primáciálnom paláci v Bratislave pod záštitou prezidentky SR, v rámci ktorého získala ďakovný list. Ocenenia prevzala riaditeľka Mgr. Danka Molčanová.

- Knižnica dostala ocenenie Zlatá firma. Je to ocenenie pre podniky a inštitúcie na základe skutočných existujúcich výsledkov na portáloch, obsahujúcich spoľahlivé a dôveryhodné názory - napr. Facebook, Google Maps, TripAdvisor a podobne. Porotcovia vybrali najlepšie hodnotené spoločnosti podľa ich sídla a predmetu činnosti.
- V rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0 knižnica zrealizovala podujatia: Záverečná konferencia nórskeho projektu Multifunkčné centrum 4.0 - projekt bol podporený Nórskeym finančným mechanizmom a štátnym rozpočtom Slovenskej republiky. Cieľom projektu bolo poskytnúť služby a infraštruktúru zraniteľným deťom a mládeži v okrese Vranov nad Topľou. Hlavným cieľom projektu bolo zvýšiť šance zraniteľných detí a mladých ľudí zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia v okrese Vranov nad Topľou na úspech v živote a spoločnosti, zabezpečiť dostatočný prístup k mimoškolským a záujmovým činnostiam, ktoré pozitívne ovplyvnia ich potreby osobného rozvoja. Návštevníci spolu v rámci projektu MC 4.0 (2022 - 2024): 8 192.
- Rómsky literárny festival RomLIT III. s bohatým literárnym a kultúrnym programom. Počas štyroch dní nechýbali diskusie so zaujímavými hosťami, autormi, prezentácia diel rómskych autorov napr. Danuša Dragulová Faktorová, Valentín Šefčík, Roman Gorol, Ján Majurník, František Balog, Maroš Balog, koncert hudobnej skupina Revial, a rôzne zaujímavé aktivity pre deti a mládež.
- Záverečná konferencia programu Ministerstva regionálneho rozvoja a informatizácie SR(MIRRI) v Jelšave v Kaštieli Coburgovcov, v rámci ktorej sa knižnica prezentovala ako príklad dobrej praxe s nórskeym projektom Multifunkčné centrum 4.0.
- Podporené dva projekty FPU: Knižnícky jarmok(4 veľké podujatia), Knihy uprostred oceánu informácií. Priniesol stretnutia so spisovateľmi a lektormi v rámci Vranovských knihodní - Marián Gešper, Michaela Ella Hajduková, Viktória Štećáková, Oli Džupinková, Ľuboslav Paľo a Edusteps. Čítačka s písáčkou bola úspešnou časťou projektu aj tento rok v rámci letných štvrtkov, počas ktorých nám prázdniny spríjemňovalo Divadlo Nediadlo, Tomáš Cíger, Divadlo OSKAR, Branislava Hronská, Divadlo Na Hojdačke, Karin Mikulášová, manželia Marcinovci, Ján Hajdúch a Ján Majurník, ale taktiež knižnicu navštívili aj spisovatelia Katarína Škorupová, Natalja Ščerba, Tereza Olhová a Eva Škandíková. Klub milovníkov poézie privítal Jána Martona a odborný seminár Čítačka s písáčkou literárne hodnotila spisovateľka Alžbeta Verešpejová a ilustrátorsky hodnotil Miroslav Regitko.
- TEENS DAY 2024 venovaný všetkým študentom pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu predstavil hostí: youtuber-ov a influencerov o. Miroslava Hamarčáka, Adama Štrbu, Dušana Kajabu, Matúša Hudáka, spisovateľa Jána Martona, ale aj workshopy o zdravej výžive, kadernícky a kozmetický salón.
- Detský letný čitateľský tábor v knižnici MRKni III (Mám rád knihy 3), ktorý sa realizoval pre deti zamestnancov a najlepších detských čitateľov knižnice, ktorí prejavili svoje umelecké a pohybové vlohy pri rôznych súťažiach, aktivitách a tvorivých dielňach. Nechýbal zaujímavý táborový výlet do Svidníka, kde účastníci navštívili Vojenské historické múzeum a Poddukliansku knižnicu vo Svidníku. Nechýbala ani návšteva pamätníka na Dukle a poslednou zastávkou bol Svet zvierat v Stropkove.
- Oslava rómskej kultúry v spojení kultúry, literatúry, nekonečnej zábavy a vd'ačnosti. Hľadanie zámutovského pokladu z povesti Opálová princezná od Adalberta Krausa zaujalo účastníkov, ktorým pri hľadaní pokladu hrala kapela Lomnické Čháve pri spoznávaní projektu Multifunkčné centrum 4.0.

- Konferencia s medzinárodnou účasťou „Aby pamäť nestarla...“, Bilikova chata Zámotov. Cieľom konferencie bolo motivovanie, informovanie a odovzdávanie skúseností odborníkov, trénerov pamäti ostatným účastníkom konferencie, námety, ako pracovať s cieľovou skupinou a ako získavať nové informácie a zručnosti.
- Kto sa hrá nehnevá spoločenské hry - kráľovská hra našla svoje miesto aj v knižnici a predstavila nám v rámci šachového turnaja knižničných majstrov šachu. Víťazom sa stal Jakub Pálfi spomedzi 15 súťažiacich.
- Študijná cesta v Budapešti- nadväznosť na nórsky projekt. Zúčastnili sa tri pracovníčky. Čakal nás zaujímavý program v Maďarsku, ktorý zahŕňal návštevu a predstavenie fungovania mládežníckeho centra so značkou Rady Európy, workshopy v téme inklúzie Rómov a miestneho rozvoja, a taktiež návšteva projektov, ktoré sa danej problematike venujú. Hlavným cieľom študijnej cesty bola podpora bilaterálnych vzťahov v rámci programu „Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov“ prostredníctvom realizácie štvordňovej študijnej cesty do Budapešti, ktorú organizovalo (MIRRI) v úzkej spolupráci s medzinárodnou partnerskou organizáciou – Radou Európy. Študijný pobyt prispel k upevneniu nadviazaných kontaktov a prehĺbil odborné poznatky v oblasti miestneho rozvoja a sociálnej inklúzie.
- **Fablab** – workshopy pre 3D kreatívne aktivity.

Odborná činnosť - sledované ukazovatele

Programový rozpočet 2024			
		Plán na rok 2024	Skutočnosť k 31.12.2024
1.	Počet registrovaných používateľov	4 000	4 529
2.	Počet návštevníkov knižnice	55 000	64 220
3.	Počet knižničných prírastkov	3 500	3 605
4.	Počet podujatí na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít	450	504
5.	Počet výpožičiek knižničných dokumentov	100 000	103 630
6.	Knižničný fond – stav	78 000	80 453

Odborná činnosť – ostatné dosiahnuté ukazovatele

Ostatné ukazovatele 2024	Skutočnosť k 31.12.2024
Počet titulov periodík	86
Počet úbytkov	1 600
Počet návštevníkov na podujatiach	27 129
Počet on-line podujatí	0
Počet návštevníkov online podujatí	0
E-knihy/audioknihy– vypožičané	217/27
Čitatelia e-knín/audioknín	61
% používateľov z počtu obyvateľov*	31,92
Počet návštev webového sídla (www.kniznicavranov.sk)	28 012
Počet návštevníkov OPAC	8067
MVS vypožičané z iných knižníc (knihy+články)	31
MVS vypožičané do iných knižníc (knihy+články)	31
Počet výpožičiek zvukových kníh	32
Rešerše	60
Elektronické referenčné služby (online chat, komunikácia mailom, telef. požiadavky)	3 597
Facebook knižnice – interakcie (like, komentár, zdieľanie)	44 285
Instagram knižnice – interakcie (like, komentár, zdieľanie)	3 312

* počet obyvateľov mesta Vranov n. T. 20 488 (k 31. 12. 2023)

zdroj: https://datacube.statistics.sk#!/view/sk/vbd_dem/om7101rr/v_om7101rr_00_00_00_sk

Registrovaní používatelia knižnice

K 31.12. 2024 bol počet aktívnych **registrovaných používateľov 4 529**, čo predstavuje 113,25 % používateľov z ročného plánu. Do knižnice sme slávnostne zapísali 319 nových prvákov základných škôl v mesiaci marci počas Týždňa slovenských knižníc.

Návštevníci knižnice

V knižnici sme vytvárali priestor nielen pre výpožičky kníh a časopisov, ale aj pre kultúrno-vzdelávacie, besedy so spisovateľmi, ilustrátormi, regionálnymi autormi, klubové stretnutia i stretnutia rodín pri knihe. Knižnica sa stala miestom oddychu a relaxu i zábavy. Návštevníkov knižnice v sledovanom období **bolo celkovo 64 220**, z toho návštevníci knižnice 28 997, katalóg OPAC navštívilo 8067 online návštevníkov. Návštevnosť na podujatiach bola 27 129. Plán návštevnosti knižnice bol splnený na 116,71 %. Návštevníkov knižnica získavala vďaka spolupráci s materskými, základnými a strednými školami, s centrami pre seniorov pri tréningoch pamäti, počítačových kurzoch, spoluprácou s rómskymi komunitnými centrami v okolí mesta cez Multifunkčné centrum zriadené v rámci nórskeho projektu. Návštevnosť bola stále na dobrej úrovni, čo naznačovalo, že obyvatelia mesta aj regiónu majú záujem o služby a aktivity knižnice. Online návštevnosť knižnice (t. j. návšteva Facebooku, Instagramu priame návštevy webu (www.kniznicavranov.sk) a online katalógu knižnice), nám dopĺňala fyzickú, osobnú návštevu knižnice.

Knižničné prírastky

V roku 2024 zakúpila knižnica knihy a periodika v celkovej hodnote 48 040€. Knihy v počte 3605 kníh v hodnote 44 340€ a periodika v hodnote 3 700€ v počte 86 titulov ktoré boli spracované v knižnično-informačnom systéme Dawinci. **Katalogizáciou** sa na novozískané knižné tituly vytvárali katalogizačné záznamy podľa aktuálne platnej Metodiky popisu kníh na Slovensku vo formáte MARC 21 a s interpretáciou pravidiel RDA. Tematicky boli dopĺňané oblasti krásnej i náučnej literatúry pre deti a mládež, tiež krásnej i odbornej literatúry pre dospelých. Finančné prostriedky boli využívané priebežne počas roka, a tak sa doplnil a aktualizoval knižný fond pre deti, mládež i dospelých čitateľov.

Výpožičky

Výpožičné služby knižnice patria medzi základné knižnično-informačné služby a boli poskytované registrovaným používateľom absenčnou a prezenčnou formou. V sledovanom období sme dosiahli 103 630 výpožičiek knižničných dokumentov. Výpožičiek zvukových kníh pre nevidiacich a slabozrakých obyvateľov regiónu bolo 32. Výpožičky e-kníh a audiokníh bolo 244 a vypožičalo si ich 61 čitateľov.

V rámci MVS služby sa v roku 2024 vypožičalo spolu 62 kníh, z iných knižníc 31 kníh, do iných knižníc 31 kníh.

Kultúrno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít

Podujatia na podporu čítania sú výborným spôsobom, ako pozvať a zapojiť komunitu do sveta literatúry a podporiť záujem o knihy a čítanie. V sledovanom období vranovskej verejnosti a návštevníkom knižnice uskutočnených **504**, všetky boli zamerané na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít. Prostredníctvom nových foriem práce s čitateľmi, ako boli klubové stretnutia detí a mladých v zaujímavom Makerspace priestore, pri 3D tlači, pri gravírovaní, pri tréningoch pamäti seniorov, sme našim čitateľom i návštevníkom spríjemnili

čas strávený v knižnici. V rámci spolupráce s národnostnými menšinami má vranovská knižnica fungujúci projekt Multifunkčné centrum 4.0. kde pri jeho realizácii spolupracuje s viacerými rómskymi organizáciami pri zabezpečovaní podujatí pre deti a mládež a sekundárne aj ich rodičov. Táto spolupráca s M.C 4.0 zvýšila návštevnosť knižnice aj v tomto roku. Júl a august je už tradične spojený s obľúbenými Letným štvrtkami v knižnici, ktoré sa konali každý štvrtok o 10.00 h. Pre čitateľov sme pripravili cyklus 9 Letných štvrtkov v knižnici plných rôznych tvorivých činností, dielní, hostí a kníh. Zaujímavými podujatiami v sledovanom období bola konferencia „Aby pamäť nestarla“, Ateliér duše, Teens day, vyhodnotenie súťaží Čítačka s písacťou, Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu a mnoho ďalších.

Kultúrno-vzdelávacie a výchovno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania za jednotlivé mesiace

Január 2024

Počet návštevníkov: 4 251

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 898

Počet podujatí: 39

„Trénujme pamäť spoločne“ je slogan, ktorým Hornozemplínska knižnica odštartovala rok 2024. Tréning pamäti a iných poznávacích (kognitívnych) funkcií, nazývaný aj kognitívny tréning sa v knižnici realizoval v rámci podujatia pre seniorov, ktoré viedli certifikované trénerky pamäti II. a zúčastnilo sa ho 41 seniorov. Počas roka sa plánovalo viacero takýchto stretnutí. V januári knižnica uskutočnila prvé stretnutie tínedžerov/členov Book Club-u v rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0. 12 tínedžerov sa vzdelávalo a diskutovalo o zdravom životnom štýle a správnom nastavení mysle s mentorom a koučom zdravej výživy Vladom Roškom. 30. január 2024 patril prednesu a slovenským povestiam. Do 29. ročníka celoslovensky populárnej súťaže Šaliarsky Matko sa zapojilo 32 súťažiacich z 12 škôl vranovského okresu v spolupráci s Multifunkčným centrom 4.0 a Oblastným pracoviskom Matice slovenskej vo Vranove nad Topľou.

Február 2024

Počet návštevníkov: 4 099

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 479

Počet podujatí: 38

Mesiac zaľúbených sa niesol v knižnici v podobe lásky, manželstva a vzájomnej úcty. Pestrá škála podujatí v rámci Národného týždňa manželstva niesla svoje príznačné každodenné posolstvá. 12. februára 2024 začal vierou a jej formovaním mysle a osobnosti s manželmi Hol'kovými na tému Vitamíny pre vzťah. 13. februára 2024 sa niesol láskou, ktorá má svoje stále miesto v srdciach každého človeka s o. Petrom Labaničom na tému Čo je to láska. Pokračovali sme nádejou 14. februára 2024 na sviatok sv. Valentína kreatívne v Makerspace dielni s 3D perom a vypaľovacím strojom vznikali krásne srdiečka, symboly lásky. Spásu sme sa venovali 15. februára 2024 s manželmi Urigovými na tému Ako mať zdravý vzťah a NTM sme ukončili príznačnou pokorou, spolu na ceste životom s o. Petrom Milenkym a manželmi Demekovými.

14. februára na sviatok sv. Valentína sa neoslavuje len láska dvoch ľudí, ale v knižnici to bola najmä láska ku knihám pri príležitosti Medzinárodného dňa darovania kníh. Pri tejto príležitosti bola knižnica obdarovaná viac ako stovkou kníh od našich čitateľov.

Pravidelné utorkové tréningy pamäti pre seniorov prilákali vo februári 36 nových členov na tréning svojich kognitívnych funkcií. Jarné prázdniny priviedli do knižnice aj mladých – na Teens Day pre mladých – a prekvapili ponukou rôznych zaujímavých workshopov.

Výtvarníčka Lucia Kanašová pripravovala kolážové vtáčiky, ilustrátorka Jana Kadaňková vytvorila nový svet z vrchnákov, umelkyňa Lenka Pribulová predstavila čarovné maľovanie a Rado Repický naučil tínedžerov vytvárať správne karikatúry. Spolu knižnicu počas jarných prázdnin navštívilo viac ako 100 prázdninujúcich detí.

Marec 2024

Počet návštevníkov: 5 668

Počet návštevníkov na podujatiach: 3 250

Počet podujatí: 67

Mesiac marec už tradične začína Týždňom slovenských knižníc. V Hornozemplínskej knižnici bola hneď v prvý deň vyhlásená kráľovná detských čitateľov za rok 2023 – Simona Rusnačková. Druhý deň spestrili spisovateľka pre deti a mládež Andrea Gregušová a predseda Matice slovenskej Marián Gešper s workshopom Odkaz štúrovskej generácie. Tretí deň patrilo dlhoročnej tradícii – pasovaniu prvákov za čitateľov knižnice. V roku 2024 sa toho zúčastnilo 320 prvákov. Týmto slávnostným aktom sprevádzalo Divadlo Kaukliar s predstavením Ako vlk vypadol z knižky. Vo štvrtok sa knižnicou niesli tóny slovenskej rockovej hudby, keďže svoju textársku tvorbu prišiel predstaviť Martin Sarvaš. V tento deň sa v priestoroch knižnice uskutočnilo aj stretnutie knihovníčok/knihovníkov obecných knižníc z vranovského okresu. Počas celého týždňa už tradične prebiehala jarná burza kníh. Naša knižnica v spolupráci s portálom www.palmknihy.cz prišla tiež s novou službou – požičiavanie audiokníh.

V rámci projektu Erasmus+, v mesiaci marci, knižnica hostila knihovníkov z Českej republiky, z Lysej nad Labem, Janu Bajarovú a Gabrielu Vocáskovu, ktoré si vybrali našu knižnicu, aby tu realizovali svoju zahraničnú mobilitu a načerpali veľa informácií, skúseností a nových trendov, ktoré im naša knižnica ponúkla.

Hornozemplínska knižnica a OZ Korálky Vranov sa do Týždňa mozgu zapojili už po 13krát. Celý tento týždeň sa znova realizovali tréningy pamäti s certifikovanými trénerkami.

13. marec 2024 sa v Bratislave v Primaciálnom paláci pod záštitou prezidentky SR uskutočnilo národné oceňovanie v oblasti dobrovoľníctva, kde naša knižnica získala ocenenie Podpora dobrovoľníctva v Prešovskom kraji za rok 2023, v kategórii: Spoločensky zodpovedné organizácie, ktoré robia dobrovoľníctvo v pracovnej dobe.

22. marca sa uskutočnila v knižnici aj Noc s Andersenom pre malých knižo-prespávačov. Toto podujatie spríjennili Divadlo Babadlo s predstavením Ako psíček a mačička..., Kúzelná fyzika so svojimi (ne)tradičnými pokusmi a ilustrátorka Lucia Chocholáčková. O zábavu bolo postarané. Koniec mesiaca patrilo prípravám na blížiacu sa Veľkú noc. Veľkonočný príbeh o hľadaní priateľstva ožil v podaní Divadla Aurora a workshopami s kreatívnymi osobnosťami. Konkrétne pletenie korbáčov a košíkov s Vladimírom Kanašom, výroba kožených výrobkov s Gabrielom Turčíkom a maľovanie kraslíc s Kristínou Baranovou, Máriou Lukáčovou a Helenou Čužiovou. Určené širokej verejnosti.

Apríl 2024

Počet návštevníkov: 6 279

Počet návštevníkov na podujatiach: 3 915

Počet podujatí: 68

Podujatia v apríli boli venované prevažne lesom a lesnej tematike v rámci Apríla – mesiaca lesov. V spolupráci s Lesy SR š. p. sme pripravili sériu vzdelávacích a interaktívnych prednášok pod názvom Les ukrytý v knihe. Prednášky boli určené pre deti MŠ a žiakov 1. stupňa ZŠ a spolu sa ich zúčastnilo 225 detí.

Medzinárodný deň Rómov sme oslávili projektom MC 4.0. Tak ako sme projekt Multifunkčné centrum 4.0 slávnostne otvorili na otvárací konferencii v novembri 2021, tak sa nám v pondelok 08. apríla 2024 podarilo ho „symbolicky“ ukončiť prostredníctvom

záverečnej konferencie. Slávnostným hudobným úvodom kapely Lomnické Čháve v podaní rómskej hymny Dželem dželem sme nastúpili na „multifunkčnú“ loď projektu, ktorej plavba bola nezabudnuteľná a príjemná. Po hudobnom úvode sme sa v rytme hudby presunuli na literárnu vlnu povesti Žigo v podaní Anastázie Novotnej, víťazky 2. miesta v 3. kategórii okresného kola súťaže v prednese povesti Šaliansky Maľko 2024 vo Vranove nad Topľou. Duo Gáčová a Demčáková preniesli energiu rómskeho tanca a rómskych piesní na všetkých prítomných záverečnej konferencie.

Hostom sa prihovorila správkyňa programu, aj zástupkyňa Nórskeho veľvyslanectva vo Viedni. Po privítaní hostí riaditeľkou Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou Mgr. Dankou Molčanovou a krátkom predstavení projektu dostala slovo správkyňa programu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR Ing. Jana Dacková, ktorá privítala pozvaných hostí a poďakovala sa všetkým ľuďom, ktorí stáli pri zrode a realizácii projektu Multifunkčné centrum 4.0. Pozvanie na konferenciu prijala aj zástupkyňa Nórskeho kráľovského veľvyslanectva vo Viedni a grantová poradkyňa Hana Tásler Goldschmidtová a priblížila nám dôležitosť grantov, prijatí detí a mládeže v dnešnom svete a začlenení sa do spoločnosti. Po záverečnom slove Mgr. Jána Šimka, PhD. predsedu Spolku slovenských knihovníkov a knižníc sme sa utvrdili v tom, že knižnice poskytujú služby pre všetky vekové kategórie bez ohľadu na pohlavie či národnosť, a obzvlášť vyzdvihol Hornozemplínsku knižnicu ako multifunkčné centrum pre deti a mládež, ktoré s odhodlaním prinieslo nové svetlo v riešení problémov začlenenia detí do spoločnosti a možnosti ponúknuť im pomoc a riešenia v ich každodenných otázkach. Odprezentovali sme takmer 3 roky úsilia, no najmä krásnej práce s mládežou vo vranovskom okrese.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou pripravila III. ročník Rómskeho literárneho festivalu 2024 a to 4 festivalové dni s bohatým literárnym a kultúrnym programom.

Nechýbali diskusie so zaujímavými hosťami, autormi, prezentácia diel rómskych autorov napr. Danuša Dragulová Faktorová, Valentín Šeďčík, Roman Gorol, Ján Majurník, František Balog, Maroš Balog, Hudobná Skupina Revial a iní, koncerty, workshopy a zaujímavé aktivity. Našou snahou bolo predstaviť ľudí z rómskych komunít a centier, ktorí sú dnes úspešní a známi. Festival navštívilo viac ako 400 návštevníkov.

Máj 2024

Počet návštevníkov: 4 527

Počet návštevníkov na podujatiach: 2129

Počet podujatí: 55

Tradičné stretnutie členov Book clubu otvorilo piaty mesiac v Hornozemplínskej knižnici. V máji prijala pozvanie Dominika Zelíková zo Slovenského červeného kríža – Vranov nad Topľou, ktorá predstavila základy poskytnutia prvej pomoci.

Deň matiek, ktorý pripadá na druhú májovú nedeľu, sa v knižnici oslávil s deťmi z MŠ Banské, ktoré vyrobili svojim mamkám krásnu kyticu pre potešenie.

Šach je strategická hra s úplnou informáciou pre dvoch hráčov, v ktorej o výsledku rozhodujú taktické a strategické schopnosti hráčov a ich pozornosť a sústredenie. V piatok 10.5. sa stretli nadšenci tejto kráľovskej hry u nás v knižnici aby si zmerali sily.

Hrátky s pamätí 2024, tentokrát v Brne, aneb setkání knihovníků - trenérů paměti. Aj Hornozemplínska knižnica vo Vranove mala svoje zastúpenie a príspevok na tomto odbornom seminári. Predstavili sme naše tréningy, stretnutia a ukázali aj interaktívnu formu tréningovania. Seminár bol rozdelený do dvoch blokov. Prvý, pondelkový blok, bol vedený odborníkmi z rôznych oblastí (sociálne služby, vzdelávanie, osobný rozvoj,...).

V stredu 15. mája pri príležitosti Dňa rodiny realizovala Hornozemplínska knižnica súťaž Čitateľských rodín. Do súťaže sa zapojilo 8 rodín: Cvejkušová, Krištová, Mikulášiková, Frištíková, Demčáková, Haňová, Rusnačková a Urigová. Cez zábavné literárne aktivity a úlohy sme preverili vedomosti rodín a následne sme stanovili víťaznú rodinu, ktorou sa stala rodina Mikulášiková.

Aj tento rok sa Hornozemplínska knižnica zapojila do Týždňa dobrovoľníctva, ktorý je dlhoročnou a neoddeliteľnou súčasťou aktivít zahŕňajúcich dobrovoľníctvo v našej knižnici. Každá ruka bola potrebná a nápomocná. Či už pri obalovaní kníh, vyrovňovaní a ukladaní fondu, triedení časopisov a hračiek a strúhaní farbičiek. Do tohto ročníka Týždňa dobrovoľníctva sa v našej knižnici zapojilo 94 dobrovoľníkov a 17 účastníkov, ktorí odpracovali 215 hodín počas 5 dní.

Medzinárodný deň detí sa v knižnici oslávil v predstihu, už v stredu 29. mája. Deň plný lega, aktivít, smiechu a tanca spríjemnila Zážitkovňa z Popradu.

Dopoludnia v knižnici spestrili aj divadelné predstavenia. Konkrétne Divadlo Babadlo s novinkou Ramayana a Divadlo Aurora s predstaveniami Susedstvo (Život pod oknami) a Príbeh malého stromčeka.

Jún 2024

Počet návštevníkov: 5 205

Počet návštevníkov na podujatiach: 2 880

Počet podujatí: 34

V rámci klubu milovníkov poézie knižnica privítala básnika a hudobného skladateľa Jána Martona. Klub milovníkov poézie ponúka priestor pre všetky vekové skupiny. Netradičnú hodinu poézie, počas ktorej si žiaci ZŠ Lúčna vyskúšali napísať vlastný text, viedol spisovateľ Ján Marton aj so svojou hudbou a piesňami. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia v rámci projektu Knižnícky jarmok.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou v rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0 pripravila podujatie s názvom Oslava rómskej kultúry. Podujatie sa realizovalo v druhom júnovom týždni v Zámutove na Ranči Zaľubova, v príjemnom prostredí Bilikovej chaty. Projekt Multifunkčné centrum 4.0 sa blíži k svojmu záveru, preto sme sa rozhodli osláviť nezameniteľnú a temperamentnú kultúru vo veľkom štýle – v spojení kultúry, literatúry a nekonečnej zábavy a vďačnosti. Podujatie sme otvorili rómskymi tancami, ktoré nás vniesli do čarovného sveta rómskej kultúry, ktorej je venovaný celý druhý júnový týždeň.

Po kultúrnom úvode sme si predstavili projekt Multifunkčné centrum 4.0, vďaka ktorému sme mohli uskutočniť aj túto Oslavu rómskej kultúry. Následne sme sa presunuli do vonkajších priestorov areálu Bilikovej chaty a v rámci kreatívno-edukatívneho workshopu sme hľadali Zámutovský poklad. Základné informácie sme čerpali z povesti Opálová princezná od Adalberta Krausa. Hudobným doprovodom celého podujatia bola Kapela Lomnické Čháve, skupina chlapcov, ktorí sršia energiou, hrajú rómske, ale aj slovenské ľudové piesne s rómskym temperamentom a osobitým feelingom, ktorý umocňuje saxofón. 12.06.2024 sa na oddelení pre deti a mládež konala beseda so slovenskou spisovateľkou Katarínou Škorupovou. Tá predstavila rozdiel medzi spisovateľkou, prekladateľkou, editorkou a redaktorkou. Celou besedou sprevádzal Ján Majurník, akordeonista z kapely Stropkoviani. 13.6.2024 HK VT privítala obľúbenú slovenskú autorku Michaelu Ellu Hajdukovú. Tá prezradila veľa nových informácií o sebe, svojej tvorbe a plánoch do budúcnosti. Zároveň namotivovala k vlastnej tvorbe. Knižnica úspešne reprezentovala svoju činnosť v Jelšave v Kaštieli Coburgovcov na záverečnej konferencii MIRRI a na vzdelávaní dospelých v rámci projektu Erasmus+ v Prešove.

Júl 2024

Počet návštevníkov: 2 877

Počet návštevníkov na podujatiach: 4 851

Počet podujatí: 28

Počas celého mesiaca Júl sme v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou vystavovali knihy z knižničného fondu v rámci Prečítaného leta na podporu čitateľskej gramotnosti. „Prečítané leto 2024 – O srdiečku“. 8.7 sme uskutočnili „Prečítané leto 2024 – O bruchu“ nato nadviazalo 16.07 „Prečítané leto 2024 – O nohách“ posledným zo štvorice podujatí bolo „Prečítané leto 2024 – O ihriskách“ ktoré sa uskutočnilo 23.07.

Detský letný čitateľský tábor „MRKni“ III. MÁM RÁD KNIHY sme realizovali v týždni od 22.07 do 26.07.2024. Program v tábore obohatili Stan Soták, Zuzana Brossmann, Rado Repický, Mariánom Smolák, Pavla Pavučko, kúzelník Tristan. Nechýbal bowling, lezecká stena, boxerský tréning, bublinková šou, autoškola Janina. Navštívili sme Podduklianskú knižnicu vo Svidníku, Vojenské historické múzeum vo Svidníku, pamätník na Dukle, Svet zvierat v Stropkove, detské centrum Safari

Pravidelne sme realizovali Letné štvrtky v knižnici. Letný divadelný štvrtok 4. júla 2024 Nevadivadlo s predstavením Smradi. Letný komiksový štvrtok 11. júla 2024 ilustrátor, Tomáša Cíger alias Arter Eniac. Letný literárny štvrtok sme netradične začali o 8.30 h s Divadlom Oskar a ich predstavením O troch grošoch a o 10.00h nasledoval workshopom s Branislavou Hronskou

August 2024

Počet návštevníkov: 5 447

Počet návštevníkov na podujatiach: 3 347

Počet podujatí: 22

1. augusta 2024 sme v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou privítali na v poradí piatom letnom štvrtku pani výtvarníčku Karin Mikulášovú, ktorá za hojného počtu návštevníkov deťom predviedla tvorbu suchým pastelom. Vzniklo nemálo zaujímavých prác, ktoré si deti mohli zobrať aj domov.

Capoeira a moderná gymnastika ovládla 8. augusta šiesty Letný tanečný štvrtok, na ktorom sme privítali manželov Marcinovcov.

Rôznymi športovými aktivitami nás previedol aj športový tréner Ján Hajdúch na Letnom športovom štvrtku.

Poslednú sériu letných štvrtkov ukončil Letný hudobný štvrtok s hudobníkom a pedagógom Jánom Majurníkom, ktorý predstavil hudobnú výchovu netradičnou, zábavnou formou.

Aj v tomto mesiaci bola knižnica aktívna v projekte Prečítané leto, ktoré sa nieslo v znamení rôznych tém. Prvý augustový týždeň bolo témou objavovanie Slov o ľuďoch. Čitateľom sme z fondu HK ponúkli knihy, ktoré nám pomáhajú spoznávať ľudí okolo nás a silu slov vo vzťahoch: ako nás dokážu nabudiť alebo potrápiť. Ďalšou a poslednou augustovou témou boli Slová o svete, v knihách, ktoré pomáhajú objavovať svet.

Celý mesiac sa deti a mládež aktívne zapájali do letnej súťaže Včelie čítanie, ktoré sa osvedčilo už aj po minulé roky a je na podporu a rozširovanie čitateľskej gramotnosti.

V auguste sme tiež spolupracovali s Hotelom Garden, na ktorom sme dovolenkujúcim deťom ponúkli Letnú knižnicu na Domaši spojenú s aktivitami zameranými na prácu s knihou a čítanie. V rámci celého mesiaca sme návštevníkom ponúkli jedinečnú výstavu kníh z knižničného fondu HK pri príležitosti 80. výročia Slovenského národného povstania.

Ďalšou zaujímavou výstavou bola výstava k nedožitému 120. výročiu narodenia Dr. Cyrila Daxnera. Keď kniha cestuje bol názov súťaže do ktorej mohli svoju fotografiu z dovolenky zaslať všetci vášniví čitatelia, ktorí radi dovolenkovali s knihou v ruke.

Makerspace dielňa ponúkala tvorivým návštevníkom priestor na prácu s 3D perom, sublimačným a gravírovacím strojom.

September 2024

Počet návštevníkov: 2 651

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 132

Počet podujatí: 33

V septembri sme v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou privítali regionálnu spisovateľku Vicky Hill – Viktóriu Štecákovu. Spisovateľka nám prezradila veľa nových informácií zo sveta literatúry – spolupráca s vydavateľstvom, výber obálky, ale taktiež aj knižné noviny zo svojej tvorby, no nezabudla na skvelé prepojenia literatúry a súkromia, pretože život spisovateľa nie je len tvorba prózy alebo poézie, ale vzájomná kombinácia dôležitých faktorov života.

Ďalším zaujímavým podujatím bola konferencia s medzinárodnou účasťou „**Aby pamäť nestarla...**“ Konferencia sa uskutočnila 18. septembra 2024 v Zámutove, okr. Vranov nad Topľou. Cieľom stretnutia bude motivovanie, informovanie a odovzdávanie skúseností odborníkov, trénerov pamäti ostatným účastníkom konferencie, námety, ako pracovať s cieľovou skupinou, a ako získavať nové informácie a zručnosti.

Aj v tomto mesiaci sa v knižnici konali zážitkové čítania pre žiakov základných škôl a pre škôlkarov. Po letných prázdninách pokračovali **Akva klub a klub Fablabik**. Po letnej prestávke sa na oddelení pre deti a mládež opätovne rozbehli spoločenské hry pod názvom **Kto sa hrá nehnevá**. V septembri sme sa venovali aj seniorom. V priestoroch Liečebni Sv. Filomény sa uskutočnila Biblioterapia. Na oddelení špeciálnych služieb sa pre seniorov z Liečebne Sv. Filomény konal **Tréning pamäti** a seniori si pozreli našu knižnicu.

Záver mesiaca patril šachistom. Na oddelení pre deti a mládež sa uskutočnil **Šachový turnaj**. Šachisti si medzi sebou zmerali sily v kráľovskej hre. Šach je strategická hra s úplnou informáciou pre dvoch hráčov, v ktorej o výsledku rozhodujú taktické a strategické schopnosti hráčov a ich pozornosť a sústredenie. Cieľom hry je dať súperovi mat. Má v sebe prvky umenia, vedy a športu.

Október 2024

Počet návštevníkov: 5 961

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 548

Počet podujatí: 51

Október je známy ako mesiac úcty k starším, vďaka ktorému už tradične knižnica pripravila 13. ročník prehliadky umeleckého prednesu textu a vlastnej tvorby seniorov s názvom Ateliér duše s 12 účastníkmi. V tomto jesennom čase knižnica organizuje recitačnú prehliadku Poviem ti básničku pre deduška a babičku, v ktorej prostredníctvom poézie prepájame staršiu a mladšiu generáciu. Do tejto súťaže sa zapojilo 34 detí z rôznych materských škôl vranovského okresu.

Medzi top októbrové podujatie zaradíme odborný seminár Čítačka s písáčkou, spojený so slávnostným vyhodnotením regionálnej súťaže o najkrajšiu literárnu a výtvarnú prácu. Do tohtoročnej súťaže bolo zaslaných 193 výtvarných a 89 literárnych prác z 10 škôl. Hlavnou hodnotiteľkou literárnych prác bola spisovateľka Alžbeta Verešpejová, výtvarné práce odborne posudzoval ilustrátor Miroslav Regitko. Tento projekt dáva šancu objaviť talentované deti, mládež a pomáha im ich literárny, ilustračný a rétorický talent rozvinúť.

Čo by to bola knižnica bez literatúry? V októbri sme privítali spisovateľku Terezu Oľhovú a ilustrátorku Evu Škandíkovu. Opísali nám proces ich vzniku a priblížili aj vlastnú tvorbu. Uskutočnili sme aj komiksový workshop s ilustrátorom, grafikom a spisovateľom

Ľuboslavom Paľom, ktorý ilustroval viac ako 40 kníh, niektoré z nich boli preložené a publikované v zahraničí.

Pre pedagógov II. stupňa základných škôl sme v knižnici pripravili kreatívny workshop na tému Kritické myslenie v školskej praxi. Zaujímavými aktivitami a ukážkami lektori EDUSTEPS ponúkli návod ako naučiť žiakov základných škôl druhého stupňa kriticky myslieť.

Do aktivít ErasmusDays sa knižnica zapája už dlhé roky. Tento ročné aktivity prebiehali s cieľom čo najviac zviditeľniť program Erasmus+ v téme Ekológia. A aby sa neostalo len pri našich úspešných projektoch, pre prázdninujúce deti boli pripravené jesenné tvorivé dielne. Prázdninové dni vždy začali príbehom z knihy Eliška obdivuje jeseň a pokračovali s výrobou rozprávkových hrdinov. Veď predsa kreativite sa nikdy medze nekládli.

November 2024

Počet návštevníkov: 5 032

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 500

Počet podujatí: 47

TOP novembrovým podujatím knižnice bol 5. ročník týždňov Teens day, ktorého sa zúčastnilo 7 lektorov: o. Miroslav Hamarčák, spisovateľ Ján Marton, influenceri a fitness tréneri Adam Štrba a Dušan Kajaba, komik Matúš "Dzukupapaya" Hudák, vizážistka a kadernička Sofia Baranová, a taktiež aj odborníčka na zdravú výživu Kristína Baranová. V rámci workshopov týždňeri získali množstvo poznatkov v oblasti kňazstva, infuelncerstva, módy, no najmä literatúry. Súčasťou programu boli vzdelávacie informácie z prostredia vizáže, stylingu a zdravej výživy.

Knižnica počas mesiaca pripravila stretnutie so spisovateľkou Oli Džupinkovou, uznávanou ambasádorkou rusínskej kultúry, ktorá sa aktívne zasadzuje za propagáciu Rusínov. V rámci svojich knižných iniciatív, ako sú Mamina rusínska kuchyňa a Rozprávky z Vlčích hôr, významne prispieva k šíreniu rusínskej kultúry a gastronómie. Sme radi, že navštívila vranovskú knižnicu a okrem slovenčiny v nej zaznel aj rusínsky jazyk, ktorý autenticky dotvoril atmosféru jej knižných projektov.

Dvojdňové podujatie o dôležitosť včiel a včelárstva, pripravil pre žiakov základných škôl včelár a knihovník Matúš Novotný, ktorý zážitkovou formou prezentoval informácie o práci včelára. Na podujatí nechýbala spisovateľka Lenka Šingovská, ktorá svojimi knižnými titulmi prispela k dôležitosť čítania.

Po zistení množstva zaujímavých informácií o včelách sa prejavila kreativita a šikovnosť žiakov s pomocou skúseného ilustrátora a karikaturistu Rada Repického.

Odborný seminár a vyhodnotenie 12. ročníka celoslovenskej súťaže o najlepšiu komiksovú prácu Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu s odborníkom a hodnotiteľom doc. PhDr. Petrom Karpinským, PhD. obohatil mesiac november. Prihlásených bolo 110 prác, rozdelených do dvoch kategórií (I. kategória 9 – 13 rokov, II. kategória 14 – 18 rokov). Do súťaže sa zapojilo 111 žiakov z 9. základných škôl (ZŠ Bernolákova, ZŠ Lúčna, ZŠ Juh, ZŠ Sídlisko II, ZŠ Bystré, ZŠ Dlhé Klčovo, ZŠ v Kračúnovce, ZŠ Malcov, Cirkevná spojená škola Sečovce).

December 2024

Počet návštevníkov: 3 415

Počet návštevníkov na podujatiach: 1 201

Počet podujatí: 22

Posledný mesiac v roku pomohol v knižnici otvoriť sv. Mikuláš. Ten ju navštívil hneď dvakrát. Prvé stretnutie sa uskutočnilo spolu s deťmi zamestnancov. Aj keď to už nevyzeralo,

že príde, lebo jeden anjeliik stratil svätožiariu a tým aj čarovnú moc, ktorou by ho privolal. Našťastie sa svätožiara našla, anjeliik sľúbil, že sa polepší a deti sa tešili z prítomnosti sv. Mikuláša a darčekov, ktoré im priniesol. Na záver nechýbala ani pravá mikulášska oslava plná radosti, dobrého jedla a skvelých nových knižničných prírastkov.

Mikulášsky darček dostali aj zamestnanci v podobe spoločne stráveného dňa v Košiciach. Po návšteve vianočných trhov nasledovalo divadelné predstavenie Dobrodružstvo pri občinkoch. Jedno z najznámejších diel slovenskej klasickej dramatickej literatúry, ktoré prináša ideu zmierenia spoločenských tried aj národov.

Druhé mikulášske stretnutie bolo s našimi malými čitateľmi. Keďže nám pomohli so zdobením stromčekov a k vytvoreniu sviatočnej atmosféry, nemohli odísť bez odmeny.

Tradične, každý rok v decembri, sprístupňuje knižnica pre svojich čitateľov burzu kníh, s bohatou ponukou titulov pre deti, mládež a dospelých. Vianočná burza bola pre čitateľov knižnice sprístupnená od 16. - 20. decembra 2024 v priestoroch knižnice.

Zamestnanci knižnice tvoria jednu veľkú rodinu, preto sa 17. decembra 2024 stretli pri jednom sviatočnom stole spolu aj s bývalými kolegyňami. Atmosféru doplnili svojim krásnym spevom Viktor Ľasko a Katka Gáčová, ktorých hudobne doprevádzali akordeonisti Matúš Gális a Pavol Kaľuha. Duchovné myšlienky a adventné zamyslenia do mozaiky vianočného podujatia Čaro Vianoc vyplnil otec Patrik Maľarčík.

Čítareň a Makerspace priestor

Pre návštevníkov špeciálneho oddelenia knižnice spojeného s čítárňou, sa pripravovali rôzne podujatia pre vekové skupiny mladšieho školského veku, mládež aj seniorov. Podujatia boli zamerané na ďalšie vzdelávanie, u seniorov to boli napríklad Tréningy pamäti, pre deti to bolo prepojenie klasickej rozprávky s technológiou 3D tlače.

V prvom polroku 2024 sa na oddelení špeciálnych služieb, v rámci priestoru *Makerspace* vyrábali rôzne 3D výrobky. Pokračovali sme v nachádzaní nových foriem práce s návštevníkmi knižnice v makerspace priestore s novou 3D tlačiarňou, s gravírovacími perami, s tzv. handmade prácou s laserovou gravírovačkou, s vypaľovacím strojom a strojom na sublimačnú tlač. Deti z klubu Fablabik pokračovali vo svojej kreatívnej práci a neustále prispievali novými 3D modelmi. Funkčné píšťalky, veľa druhov žetónov do nákupných košíkov či makety obľúbených detských hračiek tvorili veľkú časť propagačných predmetov vytlačených na 3D tlačiarňami.

Opäť sme sa zapojili do Národného týždňa manželstva. V rámci neho sa tlačili najmä svietniky v tvare srdca či záložky do kníh s romantickou tematikou. Ani na sviatok sv. Valentína sa nezabudlo a vytlačilo sa 50 záložiek pre zaľúbencov. V týždni mozgu sa vytlačila verná replika ľudského mozgu, ktorý sa aktívne využíval pri tréningoch pamäti. V rámci TSK sa vytlačilo viac ako 300 odznakov na pasovanie prvákov, ktoré sa rozdali všetkým novo zapísaným deťom v knižnici. Pre klub Nezábudka, ktorý fungoval v rámci Ligy za duševné zdravie, sa vytlačilo 50 ks modro-žltých nezábudiek, ktoré majú vo svojom logu.

Tvorivý priestor makerspace tvoria aj iné zariadenia: automatické laserové gravírovanie, pomocou ktorého sa vypálilo niekoľko grafických návrhov. Počas letných mesiacov Makerspace dielňa ponúkala tvorivým návštevníkom priestor na prácu s 3D perom, sublimačným a gravírovacím strojom.

V posledných mesiacoch roku 2024 sa v makerspace priestore pokračovalo v už tradičných, časom overených populárnych činnostiach. Tlačili záložky v tvare motýľa pre klub seniorov, fungujúci v mestskom dome kultúry. S prichádzajúcimi sviatkami sa tlačili populárne vykrajovačky na perníky. Klub Nezábudka sa stretával v priestoroch makerspace pravidelne. Zaniatený kolega Jozef pokračoval v opravovaní poškodených kníh.

Mladí čitatelia pokračovali s obľúbeným vypaľovaním do dreva pomocou pyrografickej sady. Na objednávku sa urobili tématické hrnčeky vypálené na termolise. Koncom roka do knižnice

prišli nové zariadenia z CVTI. Plánom do ďalšieho roku je ich spojzdnit' a rozšírit' už existujúce služby pre čitateľov.

Čítareň knižnice ponúkala širokej verejnosti nielen dennú tlač, ale aj rôzne náučné, športové, spoločenské a historické časopisy a tiež periodiká na voľný čas, hobby, celkom 86 titulov. Nachádzali sa tu periodiká pre všetky vekové skupiny používateľov. Z toho 9 časopisov bolo určených deťom a mládeži a ostatné boli k dispozícii dospelým používateľom čítárne. Tematické zameranie je širokospektrálne, od regionálnych periodík, cez literárne časopisy o mladej literatúre a umení, o literárnej a umeleckej komunikácii, tiež periodiká z oblasti biznisu, psychológie, architektúry, stavebníctva, trendov v bývaní a o bytovom dizajne. Má v ponuke aj časopisy kde čitatelia nájdu množstvo kreatívnych nápadov na ručné práce, bytové dekorácie, zlepšenie a skvalitnenie životného štýlu, o rodine a dieťati. Ďalej sa tu nachádza časopis o zdraví a životnom štýle, odborné periodiká pre knihovníkov, lifestylový mesačník o živote na vidieku, hobby magazíny, periodiká o záhradnej architektúre, o zaujímavostiach vo vede, o prírode a zaujímavostiach Slovenska a mnohé iné. Medzi najviac vypožičiavané periodiká patrili denníky, hobby magazíny a lifestylové magazíny. Čítareň je súčasťou oddelenia špeciálnych služieb spolu s makerspace priestorom určeným na realizovanie oddychových a kreatívnych aktivít. V čítarni boli k dispozícii aj zvukové knihy rôzneho žánru, ktoré si čitatelia môžu vypožičať.

KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ FONDY

Knižničný fond Hornozemplínskej knižnice je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobúda v súlade s jej funkciou a zameraním a slúžia k výpožičke jej používateľom. Akvizícia knižnice spočívala v získavaní aktuálnych dokumentov a takých, o ktoré čitatelia javia záujem. Sledovaním knižného trhu cez internetové kníhkupectvá a vydavateľstvá, printové katalógy, reklamné ponuky i osobné návštevy distribútorov a pod. sa uskutočňoval výber a objednávanie literatúry. Rozhodujúcim kritériom bol stanovený interný plán doplnovania knižničného fondu ovplyvnený finančným rozpočtom určeným na nákup knižných titulov v danom roku. Za rok 2024 knižnica pre svojich čitateľov získala spolu 3 605 prírastkov kníh, ktoré boli spracované v knižnično-informačnom systéme Dawinci. Katalogizáciou sa na novozískané knižné tituly vytvárali katalogizačné záznamy podľa aktuálne platnej Metodiky popisu kníh na Slovensku vo formáte MARC 21 a s interpretáciou pravidiel RDA. Do databázy sa vložilo 458 nových a 374 upravených záznamov kníh.

Akvizícia fondu knižnice sa realizovala vďaka dotáciám a grantom. Prírastky do knižničného fondu sa v roku 2024 získavali kúpou z vlastných zdrojov, z dotácií Fondu na podporu umenia, Fondu na podporu národnostných menšín (Kult Minor) a z finančnej podpory zriaďovateľa VÚC PSK v Prešove a z darov.

V prírastky nových kníh mala knižnica stanovený plán 3500 kníh a skutočnosť bola 3605 prírastkov získaných kníh. Tým knižnica prekročila stanovený plán o 100 titulov kníh. Projektom „Knihy uprostred oceánu informácií“ sa knižnica získala finančnú podporu na FPU v podprograme Akvizícia knižníc. Fondom pre kultúru národnostných menšín (FPKNM) bol podporený projekt „Buksa pal o romano čaj“, na nákup kníh pre rómske deti. Vďaka tomuto projektu sa obohatil knižničný fond o literatúru určenú primárne pre rómsku národnostnú menšinu, rómske rozprávky, poéziu, interaktívne knihy, komiksy, detské encyklopédie, príbehy odohrávajúce sa v rómskom prostredí s ústrednými rómskymi postavami, prózy rómskych autorov, slovensko-rómsky slovník, rómske legendy, piesne, knihy písané v

slovenskom aj v rómskom jazyku, publikácie o významných rómskych osobnostiach, o rómskej kultúre, umení, zvykoch a tradíciách. Kúpou z grantov FPU, FPNM a od zriaďovateľa VÚC PSK a z vlastných zdrojov bolo spolu získaných 3 460 titulov, darmi 129 titulov, autorskými výtlačkami 8 titulov a 8 titulov náhradou dokumentu. Tematicky boli dopĺňané oblasti krásnej i náučnej literatúry pre deti a mládež, tiež krásnej i odbornej literatúry pre dospelých. Finančné prostriedky boli využívané priebežne počas roka, a tak sa doplnil a aktualizoval knižný fond pre deti, mládež i dospelých čitateľov.

Úbytky knižničného fondu. Aktualizácia knižničného fondu je nevyhnutne dynamický proces, preto popri dopĺňaní sa pravidelne aj vyraduje. Vyradovanie knižničných jednotiek prebieha v súlade so zákonom 126/2015 Z. Z. o knižniciach a vyhláškou MK SR č. 201/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov a o revízií a vyradovaní knižničného fondu v knižniciach. Opotrebované, zastaralé či zničené exempláre, sa vyradia a putujú na burzy alebo sa dopĺňa aj priestor staničnej knižnice vo Vranove nad Topľou. V roku 2024 sa vyradilo 1 600 takýchto titulov. Tituly boli vyradené v knižnično-informačnom systéme Dawinci, každému exempláru bolo pridelené úbytkové číslo a všetky sú vedené v úbytkovom zozname kníh za rok 2024, kde majú uvedený aj dôvod vyradenia opotrebovaný alebo stratený.

Fond periodík. Knižničný fond našej knižnice tvoria aj periodiká. Fond periodík, ktorý sa nachádza v čítarni obsahuje 86 titulov. Prírastky do knižničného fondu periodík sme získavali kúpou. Periodiká sa nakupovali z finančnej podpory VÚC Prešovského samosprávneho kraja a z projektu FPU.

Knižničný fond sa udržiava čo najdlhšie funkčný tím, že sa venuje osobitná pozornosť jeho ochrane. Fyzická ochrana fondu pred opotrebovaním sa zabezpečovala na oddeleniach služieb obalovaním nových kníh do ochrannej fólie.

Stav knižničného fondu k 31.12.2024 bol 80 453 knižničných dokumentov.

v ks

Prírastok knižničného fondu v roku 2024 (rozdelenie podľa spôsobu nadobudnutia)	počet knižničných jednotiek/kusov
Kúpa	1594
Grant FPU	759
Grant FPKNM	356
VÚC PSK	751
Dar	129
Autorský výtlačok	8
Náhrada	8
Kúpa + granty + VÚC PSK spolu	3 460

SPOLU	3 605
--------------	--------------

v ks

Prírastok knižničného fondu (podľa tematiky dokumentov)	2021	2022	2023	2024
Krásna literatúra pre dospelých	1488	1348	1089	1077
Náučná literatúra pre dospelých	1043	978	655	1182
Krásna literatúra pre deti	1725	1001	606	1060
Náučná literatúra pre deti	272	163	121	286
SPOLU	4 528	3 490	2 471	3605

Stav knižničného fondu a prírastky v kusoch – medziročne

Celkový stav knižničného fondu a ročné prírastky	2021	2022	2023	2024
Stav knižničného fondu	75 361	76 736	78 453	80 458
Prírastky knižničného fondu	4 528	3 490	2 471	3 605

Bibliografická činnosť

Bibliografická činnosť a oddelenie regionálnej literatúry zahŕňa doplňovanie a ochranu regionálneho fondu regiónu Vranov nad Topľou, zhromažďovanie regionálnych periodík, spracovanie bibliografických záznamov regionálnych dokumentov, poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom. Na oddelení sa spracovávajú rešerše z domácich i zahraničných databáz.

Odborná bibliograficko-informačná činnosť v oblasti spracovania súbežnej regionálnej bibliografie postupovala v rámci koncepcnej a metodickéj činnosti podľa plánu práce na rok 2024, v súlade s kooperatívnou spoluprácou knižníc Prešovského kraja. Pracovníčka sa zúčastnila porady bibliografov PSK v KPOH Prešove a v Podduklianskej knižnici vo Svidníku.

- Regionálna bibliografia - sa spracúva v MODUL e-Katalóg – DB Dawinci.

K 31.12.2024 bolo vyexcerpovaných, klasifikovaných a vytvorených **458 a 374 upravených bibliografických záznamov**. Na oddelení bibliografie sa uchovávalo 20 titulov regionálnych periodík. Retrospektívne sa počas tohto obdobia vkladali do databázy Dawinci bibliografické záznamy z rokov 1986, 1987, 1989, 1991.

- Rešeršné služby - **60 rešerší** z celoslovenských a zahraničných databáz.
- Konzultačné služby používateľom pre orientáciu v knižnično-informačných zdrojoch

v katalógoch, pri vyhľadávaní dokumentov, regionálnych kníh a článkov, priradzovanie ISBN, regionálnym vydavateľom.

- Spracovanie biografických profilov osobností regionálneho i celoslovenského charakteru. OSOBNOSTI REGIÓNU. Zhromažďovanie informácií, podkladov a dokumentov a ich verifikácii, k zhotoveniu personálnej bibliografie regionálnej osobnosti prof. Róberta Lapka.

K 120. výročiu narodenia regionálneho dejateľa Dr. Cyrila Daxnera spolu s Maticou Slovenskou jej predsedom JUDr. Mariánom Gešperom bol vydaný jubilejný zborník. Prezentovaný verejnosti bol v júli počas Daxnerových dní vo Vranove nad Topľou.

Získanie a spracovanie dokumentov a informácií k Rodinnej oblasti vo Vranove nad Topľou, ktoré budú použité v publikácii o Mgr. Art. Martinovi Knutovi.

Podrobne bola spracovaná téma a zhromažďovanie dokumentov a informácií k pripravovanej publikácii o obci Sečovská Polianka (história, súčasnosť, školstvo, šport, kultúra atď.).

- Digitalizácia regionálnych periodík. Na základe stretnutia zákazníkov s Firmou SVOP vo Zvolene, zakúpila knižnica rozšírenie online katalógu (OPAC) systému DAWINCI na bezpečné prehliadanie a prezentáciu elektronických dokumentov SVOP, čiže pripájanie plných textov k bibliografickým záznamom v systéme Dawinci.

Zdigitalizované regionálne periodiká Vranovské noviny, Vranovské novinky, Vranovské novinky online, Región extra, Naše novinky, Vranovské spektrum, Vranovský hlásnik, sú dostupné používateľovi kdekoľvek po prihlásení sa do svojho čitateľského konta.

Postupne sa v 2. polroku začali pripájať full texty (vo formáte pdf) k bibliografickým záznamom v OPACu, ktoré sú spracované v rámci súbežnej regionálnej bibliografie za rok 2024. Ide o prvú regionálnu knižnicu v Prešovskom kraji, ktorá sa venuje digitalizácii periodík a ich sprístupňovaniu používateľom.

V rámci medzinárodného podujatia Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov v Prešove sa HK VT odprezentovala powerpoint prezentáciou *Knižnica ako priestor rozvoja miestnej komunity*.

- Inštalácia výstavy Kniha roka PSK 2022, ktorá putovala po knižniciach v rámci PSK. Nominácia regionálne publikácie do súťaže aktuálneho ročníka Kniha roka PSK 2023.

Edičná činnosť

MOLČANOVÁ, Danka. VT knižnica 2023 / Danka Molčanová; Marianna Majzlíková; Diana Vasil'ová. - 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2023. ISBN 978-80-974448-3-9.

MOLČANOVÁ, Danka. Záverečná konferencia nórskeho projektu Multifunkčné centrum 4.0 (08.04.2024)/ Danka Molčanová. – 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2024. – neustránkované.

OCILKOVÁ, Beáta. Popredný muž histórie Cyril Svetozár Daxner (1904-1945): Jubilejný zborník vydaný pri príležitosti 120. výročia narodenia/ Beáta Ocilková; Danka Molčanová. – 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2024. ISBN 978-80-974448-5-3.

MOLČANOVÁ, Danka. Čítačka s písáčkou: zborník víťazných prác/ Danka Molčanová; Marianna Majzlíková; Diana Dzurinová. - 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2024. - neustránkované

MAJZLÍKOVÁ, Marianna, DZURINOVÁ, Diana. Fotokniha Multifunkčné centrum 4.0/ Marianna Majzlíková, Diana Dzurinová. - 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2024. - neustránkované

MOLČANOVÁ, Danko. Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu 2024/ Danko Molčanová, Marianna Majzlíková, Diana Dzurinová. - 1. vyd. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2024. - neustránkované

Metodická a poradenská činnosť

Vranovský región má 68 obcí. Z toho sú 2 mestá a to Vranov nad Topľou a Hanušovce nad Topľou. Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je regionálnou knižnicou a plní aj funkciu mestskej knižnice. V rámci regionálnej pôsobnosti poskytuje obecným a iným typom knižníc v regióne predovšetkým poradenské, vzdelávacie a koordinačné služby.

K 31.12.2024 bolo v metodickej pôsobnosti HK **22 fungujúcich obecných knižníc**, vrátane jednej Mestskej knižnice v Hanušovciach nad Topľou. Stav je uvedený v tabuľke nižšie, podľa KULT10-01 výkaz o činnosti knižníc za rok 2023.

Obcej knižnice vo Vyšnom Žipove, ktorá zakúpila KIS BIBLIB. Jej knižničný fond je dostupný v KIS INFOGATE.

Metodické návštevy a usmernenia Obecných knižníc v ďalšej činnosti

Počas tohto obdobia boli vykonané metodické návštevy do obecných a školských knižníc: 11

1. Mestská knižnica Hanušovce nad Topľou – činnosť primeraná, priestor a fond ukázkový.
2. Obecná knižnica Babie – priestor knižnice pri MŠ, je krásny, regály a nábytok je potrebné zakúpiť. Fond oživiť.
3. Obecná knižnica Čierne nad Topľou – zastaralý fond aj priestor, činnosť slabá.
4. Obecná knižnica Vyšný Žipov – presťahovaná do nových krásnych priestorov, fond vyradiť a aktualizovať bude potrebné, knihovníka hľadať.
5. Obecná knižnica Komárany – presťahovaná, dozariaďuje sa, vynovený priestor pre knižnicu.
6. Obecná knižnica Sol' - metodická návšteva knihovníčky z OK Sol' osobne v HK, činnosť stabilná, dobrá.
7. Obecný úrad Kamenná Poruba – vybavený telefonický rozhovor so starostom obce ohľadom zriadenia obecnej knižnice – po dostavbe ZŠ je reálne zriadiť knižnicu v r. 2025.
8. Obecná knižnica Malá Domaša - v komunit. centre obce , využíva financie na nákup kníh aj z FPU, využitie pre Rómov aj nerómov, prepájanie komunit, škola a škôlka nie je, preto podujatia slabé.
9. Obecná knižnica Benkovce – knižnica dobrá, fond sa dopĺňa ročne, aj z FPU (2021), knihovníčka dlhoročne pracuje, kniž. otvorená podľa potreby občanov.
10. Obecná knižnica Slovenská Kajňa – knižnica v obytnom dome, činnosť stagnuje, fond zastaralý, knihovník v pokročilom veku, riešiť u starostu obce;
11. Obecná knižnica Majerovce – činnosť moment. stagnujúca, majú systém Biblib aj knihy z FPU (2021), vedie ju starosta obce, zaneprázdnený.

- Knižnica na stanici - mesačne dopĺňaná
- Knihobúdka v Zámutove - priebežne aktualizovaná

Prehľad obecných a mestských knižníc v regióne Vranov nad Topľou v roku 2024

P. č.	AKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	ŠKOLSKÁ KNIŽNICA	P. č.	NEAKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	NEMÁ KNIŽNICU
1.	Babie	1.	Čaklov	1.	Girovce	1.	Cabov
2.	Banské	2.	Čičava	2.	Hermanovce	2.	Detrík
3.	Benkovce	3.	Davidov	3.	Jasenovce	3.	Ďapalovce
4.	Bystré *	4.	Hlinné	4.	Nižný Kručov	4.	Ďurďoš
5.	Čierne n. T.	5.	Holčíkovce	5.	Radvanovce	5.	Giglovce
6.	Dlhé Klčovo	6.	Sedliská*	6.	Remeniny	6.	Jastrabie
7.	Hanušovce n. T. (mestská)	7.	Soľ *	7.	Žalobín	7.	Juskova Voľa
8.	Komárany	8.	Bystré *	8.	Sačurov	8.	Kam. Poruba
9.	Kladzany	9.	Sečovská Polianka*	9.	Hencovce	9.	Kučín
10.	Malá Domaša			10.	Nižný Hrabovec	10.	Kvakovce
11.	Matiaška			11.	Zámutov	11.	Medzianky
12.	Majerovce			12.	Petrovce	12.	Merník
13.	Nižný Hrušov					13.	Michalok
14.	Ondav. Matiašovce					14.	Nová Keľča
15.	Rudlov					15.	Pavlovce
16.	Sečovská Polianka*					16.	Petkovce
17.	Sedliská *					17.	Piskorovce
18.	Slovenská Kajňa					18.	Poša
19.	Soľ *					19.	Prosačov
20.	Tovarné					20.	Rafajovce
21.	Vyšný Kazimír					21.	Ruská Voľa
22.	Vyšný Žipov					22.	Skrabské
						23.	Štefanovce
						24.	Tovarianska Polianka
						25.	Vavrinec

						26.	Veheč
						27.	Vlača
						28.	Zlatník

Legenda: * v obci sa nachádza aj školská aj obecná knižnica

Vnútoraná metodická činnosť bola zameraná na tvorbu a realizáciu projektovej prípravy, marketingu knižnice, na prípravu a spracovanie Záverečnej správy o činnosti a hospodárení knižnice za rok 2023 (Rozbor činnosti), Vyhodnotenia činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja za štvrtýrok a polrok 2024 a Plán činnosti knižnice na rok 2024. Vypracovaný bol aj ročný Plán podujatí za Multifunkčné centrum 4.0 a Plán činnosti knižnice na rok 2025.

Dôležitou zložkou budovania imidžu knižnice je propagácia a mediálno-publikačná činnosť. Knižnica aj v tomto roku pravidelne prezentovala svoju činnosť v médiách.

Počas TSK knižnica realizovala seminár pre obecných knihovníkov obecných knižníc z okresu Vranov nad Topľou. Stretnutie otvorila pani riaditeľka Mgr. Danka Molčanová a pokračoval programom: Tvorba projektov cez FPU, otvorené výzvy, Metodika obecných knižníc, Kult za rok 2023, prezentácia KIS BIBLIB. Hornozemplínska knižnica verí, že sa knižniciam podarí aj v roku 2024 realizovať činnosť vo svojich obecných knižniciach, a spoluprácu na úrovni metodickej, ale aj spoluprácu medzi obecnými knižnicami navzájom, aby pozdvihli čitateľskú úroveň aj medzi obyvateľmi menších obcí. V závere sa knihovníci zhodli, že je potrebné systém BIBLIB zaviesť do obecných knižníc a uľahčiť tak základné spracovanie dokumentov a evidenciu čitateľov.

V oblasti odborného vzdelávania boli organizované porady, školenia, semináre a webináre, ktoré smerovali ku skvalitneniu práce v knižnici.

Seminár vo Zvolene o ďalších možnostiach knižnično-informačného systému, Odborný seminár Poklady slovenskej kultúry v Banskej Bystrici. Seminár pre knihovníkov trénerov pamäti v Brne a mnoho iných.

- Pracovníci vranovskej knižnice a trénerky pamäti navštívili trénerskú dielňu *Hrátky s pamäti v Česku (SKIP). Česko – Brno – apríl*: riaditeľka Mgr. Danka Molčanová, Mgr. Marianna Majzlíková a Matúš Novotný. *Hrátky s pamätí 2024*, tentokrát v Knihovne Jiřího Mahena v Brně, aneb setkání knihovníků – trenérů paměti, 13. – 14.5.2024.
- Zahraničná spolupráca s knižnicou Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle **Pol'sko – Jaslo** – máj/december2024: riaditeľka Mgr. Danka Molčanová, Mgr. Marianna Majzlíková, stretnutie partnerov v rámci projektu INTEREG, spolupráca na literárnych aktivitách, festivaloch.

Knižnica úspešne prezentovala svoju činnosť v Jelšave v Kaštieli Coburgovcov na záverečnej konferencii MIRRI a na Erasmus+ dňoch v Prešove, ktoré sa venovali vzdelávaní dospelých ako príklady dobrej praxe.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou ako prijímateľ nórskych grantov v rámci programu “Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov” sa zúčastnila študijnej cesty v Budapešti od 12. - 15. novembra 2024 Mgr. Danka Molčanová, Mgr. Marianna Majzlíková, Mgr. Diana Vasil'ová.

Zamestnancov knižnice čakal zaujímavý program, ktorý zahŕňal návštevu a predstavenie fungovania mládežníckeho centra so značkou Rady Európy, niekoľkých workshopov v téme inklúzie Rómov a miestneho rozvoja, a taktiež návšteva projektov, ktoré sa danej problematike venujú.

Hlavným cieľom študijnej cesty bola podpora bilaterálnych vzťahov v rámci programu „Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov“, prostredníctvom realizácie štvordňovej študijnej cesty do Budapešti, ktorú organizoval Správca programu v úzkej spolupráci s medzinárodnou partnerskou organizáciou – Radou Európy.

Súčasťou študijného pobytu bola okrem iného návšteva Európskeho mládežníckeho centra (EYC) v Budapešti. Toto centrum, zriadené Radou Európy, slúži ako dôležitý nástroj v oblasti mládežníckej politiky. Jeho hlavnou úlohou je podporovať medzinárodné porozumenie, ochranu ľudských práv a základných slobôd, ako aj poskytovať priestor na štúdium európskych otázok.

Prostredníctvom rozvíjania a posilňovania bilaterálnych vzťahov sa rozšíria znalosti v oblasti miestneho rozvoja a inklúzie Rómov.

Študijnú cestu obohatia svojou účasťou aj nórske organizácie pôsobiace v danej oblasti. Študijný pobyt navyše prispel k upevneniu nadviazaných kontaktov a prehĺbil odborné poznatky v oblasti miestneho rozvoja a sociálnej inklúzie.

3.2 Medzinárodná spolupráca, spolupráca s národnostnými menšinami, spolupráca s dobrovoľníkmi, spolupráca s inými subjektami (druh spolupráce, partner, výstup...).

Spolupráca so zahraničnými knižnicami cez program Erasmus+

Program Erasmus+ podporuje v rámci vzdelávania dospelých všetky formy odborného vzdelávania dospelých, či už formálneho, alebo neformálneho charakteru.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou ako prijímajúca organizácia prijala v prvom kvartáli zahraničnú mobilitu, 2 knihovníčky z Městské knihovny Lysá nad Labem, ČESKO.

Pobyt v zahraničných knižniciach je pre účastníkov ako aj príjemateľov projektu prínosom. Zamestnanci získali informácie o nových metódach, postupoch a spôsoboch pri vzdelávaní dospelých. Vzbudilo to u nich záujem neustále sa vzdelávať. V systéme celoživotného vzdelávania majú tak knižnice nezastupiteľné miesto. Vedia ukázať širokú škálu aktivít, ktorých cieľom je vzdelávanie – ako školenia, workshopy, kurzy a iné, preto je pre knižnicu zahraničná mobilita dôležitá.

Získaná akreditácia nám uľahčuje požiadať o nový grant, a tak bol v roku 2024-2025 má knižnica podporený nový grant sumou 5000 €. Už teraz plánujeme zrealizovať ďalšie mobility do moderných a úspešných knižníc v Taliansku a Španielsku, za účelom vzdelávania ďalších knihovníkov a následne aj dospelých používateľov.

Spolupráca so SKIP ČR, Sekce knihovníků - trenérů paměti

Pracovníci vranovskej knižnice a trénerky pamäti navštívili trénerskú dielňu *Hrátky s pamětí v Česku (SKIP)*. Česko – Brno – apríl: riaditeľka Mgr. Danka Molčanová, Mgr. Marianna Majzlíková a Matúš Novotný. *Hrátky s pamětí 2024*, tentokrát v Knižovne Jiřího Mahena v Brně, aneb setkání knihovníků – trenérů paměti, 13. – 14.5.2024.

Knižnice sú ideálnym priestorom na realizáciu aktivít neformálneho vzdelávania, medzi ne patrí aj tréning pamäte. Seminár v Brne bol rozdelený do dvoch blokov. Prvý blok bol vedený odborníkmi z rôznych oblastí (sociálne služby, vzdelávanie, psychológia, osobný rozvoj). Druhý blok pozostával z celkom 9 príspevkov z radov samotných účastníkov a táto

časť seminára bola využitá ako zdieľanie skúseností a príkladov dobrej praxe najmä v práci so seniormi, ktorí tvoria najpočetnejšiu skupinu účastníkov kurzov tréningu pamäte. Aj Hornozemplínska knižnica vo Vranove n. T. mala svoje zastúpenie a príspevok na odbornom seminári. Predstavili sme naše tréningy a stretnutia a ukázali aj novú formu tréningu.

Spolupráca s poľskou knižnicou v Jasle

Zahraničná spolupráca s knižnicou Miejska Biblioteka Publiczna w Jasle **Poľsko – Jaslo** – máj/december2024: riaditeľka Mgr. Danko Molčanová, Mgr. Marianna Majzlíková, stretnutie partnerov v rámci projektu INTEREG, spolupráca na literárnych aktivitách, festivaloch.

S danou knižnicou bol podaný projekt CESTY A NECESTY NÁS SPÁJAJÚ / ŁĄCZA NAS DROGI I NIEDROGI

Spolupráca s národnostnými menšinami sa realizovala prostredníctvom projektu Multifunkčné centrum 4.0

V mesiaci august 2024 knižnica zaslala na MIRRI Záverečnú správu k projektu MC 4.0. Schválením kompletnej záverečnej správy dňa 28.11.2024 začína plynúť 5 ročná udržateľnosť nórskeho projektu.

Projekt bol nápomocným prvkom a spojivom pre centrum, jeho koordinátorov a ľudí, ktorí našu pomoc a vzdelanie vyhľadávali. Pravidelnými stretnutiami sme docielili vyššiu vzdelanosť návštevníkov, ich empatické myslenie a nastavenie sa zmenilo pri individuálnych stretnutiach so psychológmi a docielilo sa tak prehĺbenie a lepšie vzťahy v skupinách. Sme veľmi radi, že projekt Multifunkčné centrum 4.0 obsahovalo tak hodnotné aktivity, ktoré boli zamerané na všetky dôležité prvky pre obyvateľov vranovského regiónu. Podpora zamestnanosti docielila správne nastavenie mysle na vyhľadávanie práce, na tvorbu životopisu, na správny výber v oblasti IKT a technológií, taktiež aj zlepšenie jazykových zručností či úplný vzdelanostný základ cudzieho jazyka. Cyklus podujatí Zdravie a zdravý životný štýl predstavili pomoc pri výbere zdravších verzií jedál, pomoc pri nastavovaní jedálnička a spoznať zdravú výživu ako celok. Mali sme možnosť predstaviť odborníkov z oblasti Prevencie závislostí u detí a dospievajúcich, ale aj zdravotníkov, psychológov, fyzioterapeutov, laktačných poradcov a montessori lektorov v rámci podujatí Piatky pre matky, športových trénerov a kondičných trénerov, ktorý sa zamerali na podujatia v rámci Športových a fyzických aktivít. Tretia aktivita Umelecké a kultúrne vzdelávanie bola najširšou škálou vzdelanosti celého projektu. Obsahovala nauky o tvorbe kroník rómskej rodiny; vzdelania v rámci tréningov pamäti; letné štvrtky, ktoré boli prázdninovou stálicou a každý štvrtok prinášali rôzne témy a odborníkov; rôzne literárne festivaly, avšak najvýznamnejším bol Rómsky literárny festival RomLIT, ktorý prelínal literatúru, hudbu a kultúru. Taktiež sme poukázali na dôležitosť medu na Knižných medových dňoch; význam Vianoc v rámci Čarovných Vianoc a cyklu denných podujatí, ktoré boli obohatené o kultúrne vložky; súťaž v prednese povestí Šaliansky Maľko; dôležitosť manželstva na Medzinárodnom týždni manželstva; nezameniteľnosť a dôležitosť knižníc na Týždni slovenských knižníc a rôzne podujatia ako napríklad Noc s Andersenom, Zachráňme planétu, Deň detí, Letné prázdninové aktivity a Oslava rómskej kultúry. Poslednou, no o to dôležitejšou aktivitou bola Diskriminácia - nebojme sa o nej hovoriť. Vzdelanie v oblasti antidiskriminácie prejavovalo vysoký záujem nielen u detí a mladých ľudí, ale aj u dospelých. Pripravené boli workshopy na témy Krotitelia displejov a Zastavte šikanu, ktoré navštívili významní lektori a poukázali tak na dôležitosť rovnosti a zbavovania sa predsudkov.

Štatistika za celé obdobie trvania projektu:

Návštevníci spolu (2022 - 2024): **8 192**

- 2022 - **2 302**
- 2023 - **2 786**
- 2024 - **3 104**

Podujatia spolu (2022 - 2024): **200**

- 2022 - **80**
- 2023 - **65**
- 2024 - **55**

Spolupráca s dobrovoľníkmi

Ten, kto koná dobro a koná ho z vlastnej vôle, bez nároku na finančnú odmenu a vo svojom voľnom čase je dobrovoľník. Hornozemplínska knižnica dlhodobo patrí medzi najlepšie

knižnice na Slovensku. „Dobrá knižnica“ by však mala poznať potreby svojho aktuálneho aj potenciálneho čitateľa a vie mu ponúknuť to, čo od nej očakáva.

Ak sa čitateľ nemôže fyzicky dostať do knižnice z rôznych príčin (vek, choroba a iné), a teda potrebuje inú osobu, ktorá by knihu doručila domov, dobrá knižnica súčasnosti vie tieto prekážky zvládnuť. Spolupráca knižnice a dobrovoľníkov sa zakladá práve na takto dobre zorganizovaných a naplánovaných činnostiach. Knižný kuriér vie v takýchto situáciách byť veľmi nápomocný.

Vranovská knižnica nestojí bokom, ale aktívne pôsobí na poli dobrovoľníctva už dlhodobo. Dobrovoľnícka činnosť v HK prebiehala aj v uplynulom polroku. Žiaci ZŠ (ZŠ Lúčna, ZŠ Juh, ZŠ Bernoláková, SŠC) a študenti SŠ (Gymnázium Cyrila Daxnera a Obchodná akadémia) sa aktívne zapájali do pomoci a práce na oddeleniach knižnice: obalovali knihy, udržiavali poriadok na oddelení, vyrovnávali knihy na policiach a vypomáhali pri detských a mládežníckych podujatiach. Pravidelnú dobrovoľnícku činnosť v knižnici vykazovala Sabína Hričaková.

V Zariadení pre seniorov vo Vranove nad Topľou sa v rámci dobrovoľníctva zrealizovali tréningy pamäti – Kognitívny tréning pamäti pre seniorov v mesiaci marec. Počas roka sa zrealizovali 5 zážitkové čítania pre seniorov v Liečebni sv. Filomény vo Vranove n. T. Do dobrovoľníckej činnosti sa zapojilo 42 dobrovoľníkov. Spoločne odpracovali 805 hodín dobrovoľníckej práce.

3.3. Online činnosť

názov, stručný popis...

Online činnosť bola iba doplnkom našej prezenčnej formy práce. Čitatelia knižnice využívali online službu **výpožičiek e-knín a audioknín** cez náš katalóg OPAC. Takto si mohli stiahnuť, požičať a prečítať svoju obľúbenú knihu z pohodlia domova. Výpožička audioknín bola novinkou, zavedenou v Týždni slov. knižníc, v marci 2024. Túto možnosť využilo 61 čitateľov a vypožičalo si ňou 217 e-knín a 27 audioknín.

S čitateľmi knižnica komunikovala komentármi a spájala sa cez Facebook a Instagram.

4. Projektová činnosť a granty

Knižnica vďaka projektovej finančnej pomoci môže rásť, môže realizovať svoje aktivity, a tak v oveľa väčšej miere naplňovať svoje zámery, poslanie a iné komunitné činnosti. Knižnica si tak môže pozývať významné osobnosti z literárneho aj kultúrneho života, spisovateľov, ilustrátorov, rôzne divadelné zoskupenia, odborníkov z jazykových oblastí alebo z rôznych špecifických oblastí, a realizovať tak odborné semináre, workshopy, konferencie. Toto všetko v nemalej miere prispieva k rozvoju vzdelania, informovanosti, umenia a kultúry u každého jedného používateľa a návštevníka knižnice, v neposlednom rade aj u jej zamestnancov.

V snahe pracovať na zlepšení poskytovaných služieb Hornozemplínskej knižnice a vychádzajúc zo skúseností z už zrealizovaných projektov v minulých rokoch vieme s určitosťou povedať, že budeme reagovať aj na ďalšie výzvy FPU, MK SR a iných grantových programov. Dôvodom sú financie, ktoré sú pre rozvoj knižnice veľmi dôležité. Bez nich by jej činnosť nemala tú významnú pridanú hodnotu, ktorú v súčasnosti má.

Hornozemplínska knižnica v roku 2024 reagovala na dotačné výzvy: FPU, FPKNM, Ministerstva kultúry SR a Erasmus+. Podala celkom 6 projektov do rôznych fondov a dotačných programov. Jeden prechádzajúci nórsky projekt schválený v roku 2021 v čiastke 591787 €, ktorý bol ukončený v apríli 2024.

V rámci projektovej výzvy Fondu na podporu umenia (FPU) podala jeden komplexný projekt pod názvom Knižnícky jarmok ktorý budeme realizovať v 4 tzv. jarmočných stánkoch.

Hlavným zámerom projektu je skvalitniť a obohatiť kultúrno-literárny život obyvateľov mesta, regiónu a budovať vzťah obyvateľov k čítaniu. Schválená suma je 11 000 €.

Cieľom je rozvoj čitateľskej gramotnosti prostredníctvom čítania, zvýšenie záujmu o knihy, zlepšenie jazykových zručností, prejavu a voľnočasových aktivít. Hlavné projektové aktivity sú besedy, prednášky, prezentácie nových kníh, súťaže, odborné semináre a workshopy.

Knižnica v minulosti podávala viacero projektov, ktoré tento rok podáva pod názvom Knižnícky jarmok, ktorý bude ponúkať sériu neformálnych vzdelávaní v rámci tzv. knižničných stánkov: Vranovské knihodni, Čítačka s písaczkou, Poézia-dotyk-príťažlivosť, MRKni III. – tábor v knižnici. Primárnou cieľovou skupinou projektu sú deti a mládež vranovského regiónu, u ktorých je najdôležitejšie vzbudiť záujem o čítanie. Ďalšou cieľovou skupinou sú pedagógovia, dospelí a seniori, ktorí čítajú a radi by sa stretli s osobnosťami z literárnej a umeleckej oblasti a tak bližšie spoznali ich tvorbu. Terciárnou skupinou projektu sú návštevníci Hornozemplínskej knižnice a široká verejnosť vranovského regiónu. Súčasťou projektu sú najdôležitejšie podujatia pre širokú verejnosť od tých najmenších až po seniorov a odborné podujatia pre knihovníkov a učiteľov. Všetky aktivity sú zamerané na propagáciu a podporu čítania a zvýšenie návštevnosti knižnice.

Projekt ERASMUS+ pod názvom Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc a publicita je pre rok 2024 schválený v čiastke 4 980 €.

V programe Akvizícia knižníc bol na FPU podaný projekt na nákup nových kníh s názvom Knihy uprostred oceánu informácií s cieľom budovania kvalitného fondu knižnice, bol podporený sumou 20 000€.

Vo Fonde pre kultúru národnostných menšín (FPKNM) bol podporený projekt Buksa pal o romano čaj, na nákup kníh pre rómske deti v čiastke 3 800 €.

Celkový počet podaných projektov 2024: 6

Počet schválených projektov 2024: 5

Počet implementovaných projektov 2024: 5 +1 projekt MC 4.0, ktorý sa realizuje od roku 2021

Celková suma podaných projektov: **2 414 008 €**

Prostredníctvom Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou rieši Energetickú efektívnosť a dekarbonizáciu v sume 1 016 793,05 €. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov. Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou EÚ 2018/2001 a podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené (EFPR). Znižovanie energetickej náročnosti budov. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou.

Cieľom výzvy je zlepšenie energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov a podpora využívania OZE vrátane zariadení, ktoré sú súčasťou systému zásobovania energiou verejných budov. Bližší popis aktivít je uvedený v podmienke poskytnutia príspevku č.7 Podmienka oprávnenosti aktivít projektu.

Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou, Hornozemplínska knižnica – predprojektová príprava v sume 114 114 €.

Príprava Projektovej dokumentácie (PD) na interiér. Inžiniersko-geologický prieskum. Príprava projektu Územné rozhodnutie. Príprava dokumentácie pre stavebné povolenie.

Hornozemplínska knižnica v mesiaci december 2024 podala projekt CESTY A NECESTY NÁS SPÁJAJÚ / ŁĄCZA NAS DROGI I NIEDROGI v rámci projektovej výzvy INTRREG Prešovského samosprávneho kraja.

Projekt má za cieľ prehliť vzťahy na slovensko-poľskom pohraničí a vytvoriť nové podmienky na cestovný ruch opierajúcich sa o prírodné danosti regiónu. Hlavným zámerom HK VT je modernizácia priestorov knižnice vytvorením oddychových zón so sedačkami, obývačky pre mládež, literárnej kaviarne, vzdelávacích miestnosti. Zriadime poľsko-slovenské centrum s ponukou aktivít. Pripravíme pravidelné kurzy poľského jazyka a anglického jazyka, workshopy, literárne stretnutia, tréningy pamäti, festival, semináre pre deti mládež aj dospelých i medzinárodné podujatia. Zriadime v meste a v jeho okolí literárno-náučný chodník tvorený lavičkami a oddychovou zónou. To najlepšie z diel slovenských a poľských autorov, knihy o Jasle, Vranove a Slovensku, odborné literárnovedné diela, pamäti významných spisovateľov, diela slovenských autorov aj v cudzích jazykoch. Projekt je spracovaný tak, aby jeho výstupy a výsledky boli využívané cieľovými skupinami v obidvoch prihraničných regiónoch. Pracovníci oboch knižníc získajú nové skúsenosti, čo prispeje k ich celoživotnému vzdelávaniu. Projekt má efektívny dosah na zblížovanie sa obidvoch komunit a rozvoj priamych cezhraničných vzťahov. Cieľom projektu je ochrana a popularizácia literárneho dedičstva v cezhraničnom priestore.

P.č.	Názov projektu	Finančný zdroj program podprogram	Žiadaná suma v €	Schválená suma 2024	Termín realizácie	Poznámka
1.	Multifunkčné centrum 4.0, schválený od roku 2021	Nórske granty	597 894	594 519	9/2021-4/2024	Podporený
2.	Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc a publicita	Erasmus+ akreditácia	4 980	4 980	2024	Podporený
3.	Knihovnícky jarmok	FPU	25 000	11 000	2024	Podporený
4.	Buksa pal o romano chaj	FPKNM	4 000	3 800	2024	Podporený
5.	Knihy uprostred oceánu informácií	FPU	28 000	20 000	2024	Podporený
6.	Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou	SIEA	1 615 517	1 016 793	2 024/2025	Podporený
7.	CESTY A NECESTY NÁS SPÁJAJÚ / ŁĄCZA NAS DROGI I NIEDROGI	INTERREG PL-SK	740 716	-	2025/2026	Podaný
	SPOLU:		3 016 107	1 651 092		

5. Marketing a propagácia

Názov média a typ propagácie

Marketing knižnice zahŕňa rôzne spôsoby, ako môže knižnica zvyšovať povedomie o svojich službách, zdrojoch a priťahovať tak viac návštevníkov. Marketing možno definovať ako neustálu komunikáciu s cieľovou skupinou knižnice. Online marketing knižnice sa zase zameriava na sídlo knižnice a jej služby prostredníctvom internetu a digitálnych médií. Jeho nástroje neustále využíva aj naša knižnica. Je ním **webová stránka**, kde má informácie o svojich službách, podujatiach, prírastkoch nových kníh a podobne. Je prispôbená aj pre mobilné zariadenia. Svoj profil má aj na **sociálnych médiách**, ako sú Facebook a Instagram.

Email marketing: touto formou zasa posielala pozvánky na podujatia svojim čitateľom. Ideálne je, ak je komunikácia knižnica – používateľ obojsmerná, lebo „značka knižnice“ sa vytvára najmä pri interakcii s používateľom. Dôležitou zložkou budovania imidžu knižnice je propagácia a mediálne-publikačná činnosť. Knižnica aj v tomto roku pravidelne prezentovala svoju činnosť v médiách.

Spolupráca bola v rámci **regionálnych médií s:**

- Vranovské novinky online, RTVS Slovensko – Rádio Regina, Regionálna televízia vtn-Vranov, a na rôznych informačných weboch, www.vranov.sk, www.teraz.sk, www.po-kraj.sk/sk/samosprava a iné.
- Príspevky o vlastných aktivitách pravidelne uverejňovala na webovej stránke <https://kniznicavranov.sk/>, na Facebooku *Hornozemplínska Knižnica Vranov* a na Instagrame *vranov_kniznica*.
- Aktivity Multifunkčného centra 4.0 (Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov), na činnosť ktorého HK Vranov n.T. získala grant, propagovala na webe <https://multifunkcnecentrumvranov.sk/>. Projekt bol podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.
- Knižnica k propagácii svojej kultúrno-vzdelávacej činnosti využívala aj vlastné interné priestory.

6. Organizačná štruktúra - plánované zmeny

Zamestnanosť pracovníkov k 31.12.2024 bolo 19 pracovníkov z toho 2 pracovníci pracujú v rámci nórskeho projektu. V organizácii je od 01. 04. 2002 uplatňovaná Vyhláška č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov (Vyhl. č. 552/03 Z. z., 553/03 Z. z.) a NV SR č. 341/2004.

Prepočítaný stav zamestnancov k 31.12.2024: 17,9

Fyzický počet zamestnancov k 31.12.2024: 18

Vedúci zamestnanci (okrem riaditeľa): 3

Riaditeľ: 1; Odborní zamestnanci: 11 ; Administratívni zamestnanci: 2 ; Ostatní: 1;

Pohyb zamestnancov k 31.12.2024 (odišli/noví): 1 / 1 (Mgr. Marianna Konečná)

Materská dovolenka: Jana Obešterová

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov: vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Mgr. – 8

vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Ing. - 1

vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň: Bc. – 2

úplne stredoškolské vzdelanie – 4

stredné odborné vzdelanie – 2

Počet zamestnancov knižnice je 18, z toho odborných zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke profesie je **13** (z toho 9 pracovníkov pracuje v službách), 4 zamestnanci pracujú v oblasti dopĺňovania, spracovania fondov a metodiky. Priemerná veková štruktúra pracovníkov Hornozemplínskej knižnice je 45,50 rokov.

Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícii 51 hodín týždenne.

7. Budovy

Pri prebiehajúcich rekonštrukciách uviesť stav rekonštrukcie a predbežný termín ukončenia.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu sídliacu na Sídlišku 1.mája 74 vo Vranove nad Topľou, ktorá sa od 7.9.2023 začala rekonštruovať. Protokolárnym odovzdaním staveniska bola završená etapa dlhoročnej náročnej prípravy

(územné konanie, stavebné konanie, projektová príprava, verejné obstarávanie...) a začala sa samotná realizácia: „Rekonštrukcie a modernizácie multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou“ pod vedením riaditeľky Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou Mgr. Danky Molčanovej.

Touto rekonštrukciou knižnica nadobudne 1400 m² výpožičnej plochy, ktorú bude využívať na správu knižničného fondu a na aktivity pre občanov regiónu. Vznikne nová knižnica, kde sa budú stretávať celé generácie obyvateľov mesta a regiónu a tak v kultúrnom prostredí budú vyrastať nové generácie Vranovčanov.

Rekonštrukcia prebieha podľa plánu a predpokladaný termín ukončenia je 11/2025.

7.1. Počet spravovaných objektov:

Adresa, Plocha (m²), Účel využitia objektu, Popis stavu objektu

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu na Sídlisku 1.mája 74 vo Vranove nad Topľou, ktorá je v rekonštrukcii. Bude využívaná v prevažnej miere ako knižnica na poskytovanie knižničných služieb. V nových priestoroch kultúrneho centra v časovom horizonte 09/2023-11/2025, nadobudne knižnica 1 400 m² priestorovej plochy. Projekt nesie názov: „**Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou.**“

7.2. Počet pobočiek: nemá pobočky

(Názov, Adresa)

8. Nájom

8.1. Prenajaté priestory:

- Adresa: M. R. Štefánika 875 200, 093 01 Vranov nad Topľou
- Prenajímateľ: Mestský dom kultúry vo Vranove nad Topľou
- Nájomca: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
- Plocha (m²): 829
- Výška ročného nájomného: 27,48 €
- Doba nájmu: neurčito
- Účel: knižničné služby
- Popis stavu objektu/priestorov
- Iné

8.2. Ostatné nájomné zmluvy - žiadne

9. Iné

Ekonomické ukazovatele k 31. 12. 2024

finančné zabezpečenie činnosti knižnice (v EUR)

<i>Príjmy spolu z toho:</i>	561 473
bežný transfer z rozpočtu VÚC	478 732
vlastné výnosy a tržby	13 363
<i>Granty spolu</i>	69 378
z toho: FPU + MK SR+FNM	38 401
Erasmus	3 983
Nórske granty /NF	26 994
<i>SPOLU KAPITALOVÉ PRIJMY</i>	5 501 563
Kapitálový transfer nórske fondy /NF	95 163
Kapitálové výdavky STAVBA	5 292 286
Kapitálové výdavky dezinfekčné brány	12 000
Transfer projekt	102 114
<i>Výdavky spolu z toho:</i>	577 063
Mzdy, platy, služobné príjmy, stravné	261 868
Ostatne osobne náklady- NF	56 083
Zákonné poistenie a príspevky zamestnávateľa	90 619
Tovary a služby	168 493
z toho: nákup knižničného fondu	35 386
služby, spotreba materiálu, energie, prevádzkové náklady	127 063
ostatné prevádzkové náklady	62 128
<i>SPOLU KAPITALOVÉ VYDAVKY</i>	5 501 563
Kapitálový transfer nórske fondy /NF	95 163
Kapitálové výdavky STAVBA	5 292 286
Kapitálové výdavky dezinfekčné brány	12 000
Transfer projekt Predprojektová príprava	102 114

Spracovali:

Mgr. Marianna Majzlíková

Ing. Anna Dzurovčinová

Záver

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je v súčasnosti modernou a dynamicky sa rozvíjajúcou verejnou regionálnou knižnicou a zároveň plní aj funkciu mestskej knižnice. Za rok 2024 sa môže prezentovať dobrými štatistickými ukazovateľmi. Darí sa jej dosahovať výborné výsledky a veľmi pružne reaguje na nové trendy v knihovníctve. Realizuje akvizíciu knižničného fondu nákupmi z rôznych zdrojov a dotácií.

Plnením stanovených strategických úloh počas roka mala knižnica na zreteli aj dlhodobý cieľ a tým bolo stabilizovať už existujúcu čitateľskú komunitu, poskytovať jej obsahovo bohaté podujatia s cieľom rozširovať ju o nových čitateľov.

V sledovanom období sa v knižnici zaregistrovalo 4 529 čitateľov, knižnicu navštívilo 64 220 návštevníkov a pre svojich čitateľov získala 3605 titulov nových kníh.

Dosiahla 103 630 výpožičiek kníh a periodík a 217 výpožičiek e-kníh a 27 audio kníh. Realizovala 504 podujatí pre obyvateľov celého regiónu.

Návštevníkom boli ponúknuté výnimočné stretnutia so spisovateľmi, ilustrátormi a zaujímavými osobnosťami kultúrneho či spoločenského života.

Pre čitateľov, ale aj širokú verejnosť knižnica vytvárala rôzne zaujímavé kultúrno-výchovné programy, realizovala spoločenské besedy a stretnutia s osobnosťami, workshopy, tematické klubové stretnutia, prezentácie kníh, kurzy a prednášky. Stretávajú sa tu ľudia s rôznymi skúsenosťami a vedomosťami, čo prispievalo k vzniku nových nápadov a inovácií nevyhnutných pre rozvoj jej moderných efektívnych služieb.

Nová budova knižnice bude slúžiť potrebám a požiadavkám obyvateľov mesta, ale aj obyvateľom celého hornozemplínskeho regiónu, ako multifunkčné centrum s prevažujúcou funkciou knižnice. Multifunkčná sála bude vybavená audiovizuálnou technikou cez projekt Multifunkčné centrum 4.0, ktoré svoju realizáciu ukončilo záverečnou konferenciou v apríli 2024. Odprezentovali sme takmer 3 roky úsilia, no najmä krásnej práce s mládežou vo vranovskom okrese.

Našou víziou je zvyšovanie úrovne vzdelávania tak dospelých čitateľov, ako aj zamestnancov HK. Cez projekt Erasmus+ zamestnanci prinášali inovatívne trendy zo zahraničných knižníc, ktoré implementovali pri vzdelávaní používateľov. Knižnica vďaka projektovej finančnej pomoci môže rásť, môže realizovať svoje aktivity, a tak v oveľa väčšej miere naplňovať svoje zámery, poslanie a iné komunitné činnosti. Hornozemplínska knižnica v roku 2024 reagovala na dotačné výzvy: FPU, FPKNM, Ministerstva kultúry SR

Úspešná činnosť knižnice by nebola možná bez podpory zriaďovateľa – Prešovského samosprávneho kraja, dobrej spolupráce s obecnými úradmi a knižnicami v regióne a priateľskej spolupráce so všetkými partnermi a spolupracovníkmi.

Vo Vranove n. T., dňa 29.1.2025

Mgr. Danka Molčanová
riaditeľka HK